

KULTURA

Kwartalnik Gminy Biłgoraj

nr (19) lipiec - wrzesień 2016 r.

ISSN 2299 – 047X

Dnia 1 września 2016 r. uczniowie szkół Gminy Biłgoraj uroczyście powitali nowy rok szkolny 2016/2017. W szkołach podstawowych naukę rozpoczęło 793 uczniów, w gimnazjach 339 uczniów oraz w oddziałach przedszkolnych i przedszkolu łącznie 348 dzieci. Początek nowego roku szkolnego niesie za sobą szereg zmian. Od 1 września 2016 r. obowiązkiem szkolnym zostały objęte dzieci od 7 roku życia, natomiast sześciolatki mają obowiązek realizowania rocznego przygotowania przedszkolnego. W związku z powyższym od 1 września w oddziałach przedszkolnych i przedszkolu funkcjonuje nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego. Kolejna zmiana dotyczy uczniów szkół podstawowych. Uczniowie klas VI nie będą musieli zdawać ogólnopolskiego egzaminu kończącego ich edukację na poziomie podstawowym. Z początkiem roku szkolnego szkoły otrzymały dotację celową na wyposażenie uczniów w bezpłatne podręczniki. Dotacja celowa objęła uczniów klasy III szkoły podstawowej na zakup podręczników do języka obcego oraz uczniów klasy V szkoły podstawowej i uczniów klasy II gimnazjum na zakup podręczników wybranych przez szkołę. Szkoły otrzymały również dotację na materiały ćwiczeniowe dla uczniów klas I – V szkoły podstawowej oraz klasy I i II gimnazjum.

Nowy rok szkolny będzie czasem wytężonej pracy dla samorządu, który po raz kolejny będzie przygotowywał się do planowanej na rok 2017 reformy systemu edukacji.

Iga Wolanin
p.o. Kierownika Referatu Oświaty

Żniwny czas

*Żniwny czas w polu nastał,
urośli zboże na chlebek świeży,
pora więc wieniec i zanieść go w darze
Panu, który tu na ziemi gospodarzem.*

*Dorodne kłosy posplatane w wieńce,
z kwiatem co zdobi pola i ogrody,
z sercem co bije dla ojczyznej ziemi
przed ołtarz z pokłonem, z zebranych dziś plonem.*

*Pobłogosław plony i daj dobry Boże,
aby nam służyły i dostatnie były.
Z ziaren zbóż złocistych kęs przasnego chleba
ciężką pracą okraszony, smakuje jak trzeba.*

Marianna Gęborys

Redaktor naczelny: Celina Skromak

Dziennikarze wydania: Dominik Róg, Zofia Nizio, Lucyna Bielak, Iga Wolanin, Teresa Kowal, Izabela Kielbasa, Zofia Bielak, Dorota Malec, Jerzy Odrzywolski, Celina Skromak

Zdjęcie na okładce: Jerzy Odrzywolski

Druk: Drukarnia Helvetica, ul. Włosiankarska 13, 23-400 Biłgoraj

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, ul. Kościuszki 88, 23 – 400 Biłgoraj

www.gokbilgoraj.pl, e-mail: gok_bilgoraj@op.pl

Spis treści:

Musisz tam być - W starym młynie	4
X Festyn Rodzinny w Gromadzie	5
Na Kresowym Szlaku Smaku	5
Bukowskie Jagodzianki 2016	6
Rajd rowerowy i Piknik Rodzinny podczas „Lata na Żurawinowym Szlaku” w Ciosmach	8
„Narodowe Czytanie” w Bukowej i w Dąbrowicy	9
Gminny Mocarz - siłowe zmagania mieszkańców Gminy Biłgoraj w Korytkowie Dużym	10
Pielgrzymi z Litwy w Biłgoraju	12
Spotkanie z Historią w Soli	13
Dożynki Gminno - Parafialne w Dereźni	14
Na roztoczańskim szlaku tradycji, kultury i historii	16
Seniorzy w akcji	17
Sól obroniła Puchar	18
Korytków Duży obronił tytuł Mistrza Gminnej Ligi Piłki Nożnej	20
Złot Dyskusyjnych Klubów Książki – Literacki Woodstock	21
Piknik Rodzinny „Tradycja i współczesność” w Dąbrowicy	22
Biłgorajskie kolędowanie	23
Nagroda Lubelskiego Kuratora Oświaty dla Pani Małgorzaty Palikot	24
Teatr jak za dawnych lat	25
Grill za remizą	26
Partyzancka Mapa Puszczy Solskiej	26
„Bajkowy plac zabaw”	27
Baliśmy się każdego dnia	28
Wspomnienie o Wojciechu Malcu	30
Wydarzenia	31

str. 22

Na wszystkich, którzy w niedzielne popołudnie 7 sierpnia 2016 r. wybrali się na boisko LZS w Zagrodach Dąbrowickich czekało wiele atrakcji. Mieszkańców Dąbrowicy do wspólnego działania na rzecz lokalnej społeczności namówił radny Gminy Biłgoraj i jednocześnie sołtys wsi Dąbrowica pan Wiesław Maciocha.

str. 10

Oryginalnym pomysłem wykazali się strażacy z Korytkowa Dużego organizując w sobotę 2 lipca piknik rodzinny pt. Gminny Mocarz. Sobotnie spotkanie zorganizowane dla lokalnej społeczności było efektem dwóch przygotowanych wcześniej projektów, na realizację których strażacy otrzymali dofinansowanie.

str. 12

W dniu 20 lipca 2016 r. do Biłgoraja przybyła 150-osobowa grupa pielgrzymów z Litwy. Uroczyste powitanie młodzieży przez władze samorządowe miasta, gminy i starostwa odbyło się następnego dnia przy Biłgorajskim Centrum Kultury. Pielgrzymi gościli na Ziemi Biłgorajskiej przez kilka dni nim wyjechali do Krakowa na Światowe Dni Młodzieży.

str. 16

Grupa seniorów z Ciosmów i z Bukowej w ramach projektu „Senior jak Dąb”, który został współfinansowany ze środków otrzymanych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Osób Starszych na lata 2016-2020, przeżyła niezwykłą podróż po urokliwych zakątkach Rostocza.

str. 28

Rodzina Krystyny Grabias (ur. 1928 r.) złapana przez Niemców w lesie, szczęśliwie uniknęła piekła wywózki i obozów przesiedleńczych. Ze wspomnień pani Krystyny wyłania się obraz życia w podbiłgorajskiej wsi: pełen strachu, głodu i niepewności jutra. Z jej relacji dowiemy się także o niedoli Żydów transportowanych Drogą Śmierci.

Musisz tam być

W starym młynie

Zostały po nich tylko ślady dawnego znaczenia – ruiny i pamięć mieszkańców. Bez młynów wodnych żadne gospodarstwo nie mogło normalnie funkcjonować, a żadna rodzina nie mogła normalnie żyć. Zboże zebrane na polach musiało być przemielone na mąkę, z której w każdej chłopskiej chałupie pieczono chleb. W młynach wyrabiano również kaszę, garbowano skóry za pomocą zmielonej kory dębu, folowano sukno, a także tarto drewno. Właśnie do tego służyły młyny. Trwało to jeszcze długo po II wojnie światowej.

Dzisiaj ślady po starych młynach możemy znaleźć w kilku urokliwych nadrzecznych zakątkach naszej Gminy. Tutaj dowiedzie się więcej o pozostałościach po okolicznym młynarstwie.

Młyn w Soli

Drewnianą, sfatygowaną i rozlatującą się konstrukcję młyna postawionego przez Józefa Złotkiewicza znajdziemy nad rzeką Białą Ładą w Soli.

Młyn solski został zbudowany w 1896 roku, chociaż źródła wspominają, że już 100 lat wcześniej Solanie mogli korzystać z usług młynarza w swojej miejscowości. Młyn solski cieszył się dobrą renomą dzięki zastosowaniu nowych technik.

Jak tam trafić?

Aby tam trafić należy skręcić za remizą OSP w lewo (jadąc od strony Biłgoraja), a następnie od razu przejechać na drugą stronę rzeki przez mostek. Dalej jedziemy brzegiem rzeki, aż po lewej stronie zobaczymy pola uprawne. Po kilkuset metrach zobaczymy drewnianą budowlę młyna. Oprócz pogryzionej zębem czasu i zaniedbanej drewnianej konstrukcji, znajdziemy tam również część mostku, którym dawniej opiekowali się właściciele posesji i młyna.

Młyn w Dereźni-Zagrodach

Spośród młynów, widniejących jeszcze w krajobrazie Gminy Biłgoraj, najlepiej zachował się młyn na rzece Czarnej Ładzie w Dereźni-Zagrodach. Drewniany budynek z 1936 roku dzisiaj stoi na posesji prywatnej. Jeszcze kilka lat temu mielono w nim zboże, obecnie jest już nieczynny. Zachęcamy do obejrzenia jego dość okazałej, a zarazem solidnie zachowanej konstrukcji budowlanej, najlepiej widocznej z łąk po drugiej stronie rzeki Czarnej Łady (patrz zdjęcie).

Młyn w Dereźni-Zagrodach

Młyn w Soli

Jak tam trafić?

Młyn możemy obejrzeć z drogi prowadzącej z Dereźni-Zagrody do Woli Dereźniańskiej (zobaczymy go na prywatnej posesji, znajdującej się w odległości około 300 metrów od skrzyżowania przy moście na Czarnej Ładzie).

Lepszy widok budowli czeka nas z drugiej strony. Trafimy tam w ten sposób: jadąc od strony krzyżówki Biłgoraj-Sól, skręcamy w prawo przed mostem na Czarnej Ładzie. Po około 300 metrach marszu gruntową drogą polną dochodzimy do rzeki i wypatrujemy młyna po jej drugiej stronie.

Dominik Róg

X Festyn Rodzinny w Gromadzie

Uroczystości w Gromadzie, w niedzielę 3 lipca, rozpoczęły się Mszą Świętą Odpustową, w której uczestniczył J.E. Ks. Bp. Mariusz Leszczyński. Niedzielne popołudnie można było natomiast przyjemnie spędzić na boisku sportowym na Festynie Rodzinnym, który w tym roku odbył się już po raz dziesiąty.

Rodzinne świętowanie w Gromadzie upływało na zabawach dla całych rodzin i przy muzyce płynącej ze sceny. Na atrakcje festynu złożyły się występy artystyczne zaproszonych gości, gry zręcznościowe dla całej rodziny, loteria fantowa oraz dmuchany plac zabaw dla dzieci. Na scenie zaprezentowali się „Przyjaciele Pewnej Stokrotki” z DPS w Teodorówce, zespół „Promyki Maryji” z Janowa Lubelskiego oraz dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego „Skrzydła” w Bukowej z filiami w Gromadzie i Woli Dereźniańskiej. Odbył się też pokaz ZUMBY w wykonaniu Zosi Badach z ekipą oraz pokaz karate tradycyjnego w wykonaniu zawodników „Biłgorajskiego Klubu Karate Tradycyjnego”. Na festynie w Gromadzie wystąpiły także nasze gminne zespoły; zespół KGW z Dąbrowicy i zespół „Stok” z Hedwiżyna. Z koncertem wystąpił również Zespół Folkowy „Podkowa”. Wieczorem odbyła się zabawa plenerowa z zespołem EWENEMENT.

Organizatorem festynu było Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży „Nadzieja” i Parafia MB Nieustającej Pomocy w Gromadzie.

Celina Skromak

Na Kresowym Szlaku Smaku

W dniu 25 lipca 2016 w Restauracji Sitarska w Biłgoraju miały miejsce warsztaty kulinarne będące pierwszym etapem projektu „Na Kresowym Szlaku Smaku” realizowanego w partnerstwie przez Sekretariat Regionalny KSOW oraz siedem Lokalnych Grup Działania z województwa lubelskiego: Roztocze Tomaszowskie, Ziemia Biłgorajska, Ziemia Zamojska, Ziemia Chełmska, Nasze Roztocze, Lepsze Jutro z Hrubieszowa i Poleską Doliną Bugu.

Zajęcia poprowadziła Pani Sylwia Biały finalistka „Hell’s Kitchen” i właścicielka bistro „Piekielna kura” w Lubinie oraz Pan Artur Sulikowski, który swoje doświadczenie kulinarne zdobywał we francuskich restauracjach. Uczestnicy zajęć przygotowali zupę krem z kalafiora z olejem orzechowym, gulasz z jelenia z kaszą gryczaną oraz sernik z borówkami i galaretką własnej roboty.

II etapem projektu był konkurs kulinarny którego finał miał miejsce podczas Jarmarku Św Wawrzyńca w Bełżcu w dniach 6 – 7 sierpnia 2016 r. III etap to stworzenie publikacji zawierającej przepisy kulinarne opracowane wspólnie z przedsiębiorcami i KGW. IV etapem będzie zorganizowanie wyjazdów studyjnych promujących budowanie marki turystycznej oraz wykorzystanie produktów tradycyjnych w kuchni regionalnej.

Izabela Kiełbasa

Bukowskie Jagodzianki 2016

17 lipca w Bukowej odbyły się Bukowskie Jagodzianki 2016. Organizatorem imprezy była Ochotnicza Straż Pożarna w Bukowej i Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, przy współpracy Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, Filii Bibliotecznej, Zespołu „Jarzębina” i Placówki Wsparcia Dziennego „Skrzydła” w Bukowej z filiami w Gromadzie i Woli Dereźniańskiej. Impreza została dofinansowana z budżetu Gminy Biłgoraj w ramach konkursu ofert na realizację zadania publicznego.

Celem imprezy jest promocja Bukowej, malowniczej, położonej wśród lasów miejscowości oraz runa leśnego i potraw na bazie owoców leśnych. Bukowskie Jagodzianki integrują i aktywizują lokalne środowisko oraz promują walory kulturowo - przyrodnicze gminy Biłgoraj. W ramach imprezy każdego roku organizowane są konkursy kulinarne na potrawy na bazie jagód leśnych oraz pokaz dziecięcej mody jagodowej. Podczas imprezy przeprowadzone zostały również ciekawe konkursy sprawnościowe z nagrodami dla dzieci i młodzieży, które przygotował pan Paweł Bucior.

Nad właściwym przebiegiem konkursu kulinarnego i mody jago-

dowej czuwała komisja w składzie: Helena Szado - Oleksak - Prezes Stowarzyszenia „Dąb” w Ciosmach, ks. kanonik Krzysztof Gajewski, Wiesław Niemiec - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Biłgoraj, Janusz Małysza - sołtys wsi Bukowa i Zofia Nizio - dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Biłgoraju z/s w Soli. W konkursie kulinarnym na najsmaczniejszą potrawę jagodową zwyciężyły kieszonki jagodowe upieczone przez Krystynę Małysza, drugą nagrodę za deser jagodowy otrzymała Cecylia Zygmunt, a trzecia nagroda, za ciasto jagodowo - śmietanowe, przypadła Renacie Dyjach.

Na najmłodszych czekał darmowy dmuchany plac zabaw a atrakcyj-

ne animacje dla dzieci przygotowały wolontariuszki z Placówki Wsparcia Dziennego „Skrzydła”. Biłgorajskie Koło Diabetyków przeprowadziło pomiary cukru, cholesterolu i trójglicerydów we krwi, natomiast z ofertą kosmetyków firmy AVONE zapoznawały zainteresowanych konsultantki tej firmy kosmetycznej.

Plac przy remizie OSP w Bukowej, wypełniony namiotami i kolorowymi parasolami przygotowanymi przez druhow strażaków, przyjmował „jagodziankowych” gości. Choć od samego rana niedziela powitała wszystkich nieciekawą aurą, na szczęście deszcz nie przestraszył miłośników dobrej zabawy i jagodowych przysmaków.

Na Bukowskie Jagodzianki przybyli mieszkańcy Bukowej, okolicznych miejscowości oraz zaproszeni goście. W imieniu Marszałka Województwa Lubelskiego przyjechał Artur Habza, dyrektor Departamentu Gospodarki i Współpracy Zagranicznej, Wiesław Różyński Wójt Gminy Biłgoraj, Wojciech Dziduch, zastępca Wójta GB, ks. kan. Krzysztof Gajewski, Dariusz Wolanin Radny Powiatu Biłgorajskiego, radni i sołtysi Gminy Biłgoraj oraz dyrektorzy i kierownicy referatów gminnych. Imprezę powitaniem gości rozpoczęli Celina Skromak, dyrektor Gminnego Ośrodka

Kultury w Biłgoraju i Tadeusz Tutka, prezes OSP w Bukowej, a na scenie prezentowały się miejscowe i zaproszone zespoły. Prezentacje sceniczne rozpoczęły swoim tanecznym występem dzieci, uczestnicy zajęć Placówki Wsparcia Dziennego „Skrzydła” w Bukowej. Następnie zaśpiewał zespół śpiewaczo - obrzędowy „Jarzębina” z Bukowej, Męski Zespół Śpiewaczy z Bukowej oraz zespół „Czeremcha” z Gromady. W Bukowej wystąpiła Grupa Taneczna Dziewcząt ze Szkoły Podstawowej w Babcicach oraz Młodzieżowa Strażacka Orkiestra Dęta z Obszy.

Koncerty Zespołu Folkowego „Podkowa” i Kapeli Ludowej „Krążalka” były jednocześnie promocją realizowanego przez te kapele projektu „Jasio konie poił...”, dofinansowanego z Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich przez Lubelskie Mikrodotacje FIO, którego efektem będzie wydanie dwupaku płytowego tych zespołów.

Na „Bukowskich Jagodziankach” do tańca dla dorosłej publiczności zagrała Biłgorajska Kapela Podwórkowa „Wygibusy”, a wieczorem młodzież bawiły zespoły MEFFIS i SKANER.

Celina Skromak

Rajd rowerowy i Piknik Rodzinny podczas „Lata na Żurawinowym Szlaku” w Ciosmach

Zgodnie z tradycją, w ostatnią niedzielę lipca, odbyła się kolejna edycja osobiwej lokalnej imprezy o nazwie „Lato na Żurawinowym Szlaku”. Na jubileuszowy, X Rajd rowerowy i Piknik zaprosili: Stowarzyszenie „Dąb” w Ciosmach, OSP Ciosmy, PTTK Oddział w Biłgoraju, Wójt Gminy Biłgoraj i Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju.

Rajd rowerowy jak zwykle prowadził trasą „Żurawinowego Szlaku”, na którym rowerzyści zatrzymali się m.in. przy urokliwym Rezerwacie Obary oraz przy pomniku ku czci powstańców styczniowych, walczących w tych lasach z zaborcą w 1863 r. Tuż po Rajdzie na boisku sportowym przy szkole w Ciosmach odbył się piknik rodzinny, na którym pojawili się nie tylko rajdowicze, ale przede wszystkim mieszkańcy Ciosmów i okolicznych miejscowości. Duża w tym zasługa gospodarzy, znanych z zaangażowania i gościnności mieszkańców Ciosmów. Wszystko zostało nienagannie przygotowane na przyjęcie gości piknikowych. Stoiska kulinarne uginały się od lokalnych przysmaków przygotowanych przez gospodynie z Ciosmów. Nowością w tym roku był konkurs kulinarny na potrawę z żurawiną. Panie pielęgniarki czuwały nad zdrowiem piknikowiczów dokonując pomiarów cukru, cholesterolu i trójglicerydów we krwi. Na najmłodszych czekał darmowy dmuchany park zabaw, loterie fantowe oraz konkursy z atrakcyjnymi nagrodami.

Na scenie prezentowały się lokalne talenty aktorskie, taneczne i wokalne oraz zaproszeni artyści. Dzieci z miejscowej szkoły wystąpiły z teatrykiem „Brzydkie kaczątko”, przygotowanym pod kierunkiem pani Anny Kobielarz i Iwony Lepy. W programie „mikrofon dla chętnych” można było oglądać występy dzieci solo i w duetach.

Na zaproszenie organizatorów z koncertem wystąpił zespół fokowy JANKI z GOKSiR w Jarocinie i Kabaret

Szara Eminencja z Werbkowic. Wieczorem do tańca zagrał DJ CHUCK i wystąpił zespół ROXAIT.

Celina Skromak

„Narodowe Czytanie” w Bukowej i w Dąbrowicy

„Narodowe czytanie” to akcja zainicjowana przez prezydenta Bronisława Komorowskiego, mająca popularyzować fundamentalne w polskiej kulturze dzieła, wzmacniać poczucie wspólnej tożsamości, a także promować kulturę żywego słowa w jej najdoskonalszych przejawach.

Narodowe Czytanie zainaugurowała w 2012 r. lektura „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. W 2013 r. w całej Polsce odbyło się wspólne czytanie dzieł Aleksandra Fredry, w 2014 roku - „Trylogii” Henryka Sienkiewicza, a w ubiegłym roku „Lalki” Bolesława Prusa.

W tym roku po raz pierwszy Polacy mogli sami dokonać wyboru, jakiej lekturze ma być poświęcone Narodowe Czytanie. „Chłopi” Władysława Reymonta, „Noce i dnie” Marii Dąbrowskiej, „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego, „Popioły” Stefana Żeromskiego oraz „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza - to pięć propozycji, z których Polacy mogli wybrać dzieło do piątej edycji Narodowego Czytania. Internauci wybrali „Quo vadis”. Wybór utworu jest jak najbardziej uzasadniony, ponieważ w tym roku przypada 100 rocznica urodzin Henryka Sienkiewicza i 170-ta rocznica śmierci.

Filia Biblioteczna w Bukowej i biblioteka szkolna wysłały zgłoszenie udziału w akcji. Kancelaria Prezydenta RP przygotowała blisko 1700 pamiątkowych pieczęci dla lokalnych organizatorów, którzy zgłoszą swój udział w akcji Narodowe Czytanie. Nasza biblioteka wraz z listem otrzymała taką pieczętkę. Bukowskie Narodowe Czytanie odbyło się 2 września w sali rekreacyjnej. Po przywitaniu przez bibliotekarkę wszystkich zgromadzonych, uczennice gimnazjum przedstawiły biografię Henryka Sienkiewicza i genezę utworu. Do głośnego czytania fragmentów „Quo

vadis” zaproszono ks. Proboszcza Stanisława Ciupaka, nauczyciela polonistę Małgorzatę Małyśza i przewodniczącą samorządu szkolnego Kingę Marzec. Po zakończeniu czytania przez lektorów, wszyscy chętni mogli uczestniczyć we wspólnym malowaniu obrazu, zainspirowanego przeczytanym tekstem.

Dorota Malec

„Silniejszą obręczą jest miłość, niż groza” to cytat z książki „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza, która stała się lekturą Narodowego Czytania w 2016 roku.

To piękna, cudowna powieść o miłości, o upadającym imperium, ale przede wszystkim o sile wiary, która potrafi czasem góry przenosić – mówił w lutym tego roku prezydent RP Andrzej Duda, ogłaszając wyniki głosowania.

Gorąco zachęcam wszystkich Państwa do wspólnego czytania „Quo vadis” 3 września 2016 roku. Chciałbym, aby po raz kolejny Narodowe Czytanie było dla nas wszystkich czasem inspirujących refleksji, przynoszącym radość z kontaktu z prawdziwie wielką literaturą – napisał Prezydent w liście inauguracyjnym akcję.

Biblioteka Publiczna w Dąbrowicy w dniu 2 IX 2016 r. po raz kolejny włączyła się do ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo oraz wielkie dzieła literatury polskiej. Uczestnikami spotkania była młodzież szkolna oraz nauczyciele. Czytano wybrany rozdział p.t. „Koniec igrzysk”. Spotkanie było zachętą by sięgnąć po książkę i przeczytać.

Organizatorem udziału w akcji Narodowe Czytanie była Filia Biblioteczna w Dąbrowicy i Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowicy.

Lucyna Bielak

Gminny Mocarz - siłowe zmagania mieszkańców Gminy Biłgoraj w Korytkowie Dużym

Oryginalnym pomysłem wykazali się strażacy z Korytkowa Dużego organizując w sobotę 2 lipca piknik rodzinny ph. Gminny Mocarz. Sobotnie spotkanie zorganizowane dla lokalnej społeczności było efektem dwóch przygotowanych wcześniej projektów, na realizację których strażacy otrzymali dofinansowanie.

„Gminny Mocarz” to zadanie dofinansowane z budżetu Gminy Biłgoraj w ramach konkursu ofert na realizację zadania publicznego, natomiast Fundacja Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej dofinansowała działanie „Strażacy dzieciom”. W ramach tego zadania został zakupiony sprzęt ratownictwa medycznego dla korytkowskiej jednostki. Złożyła się na niego deska ratownicza i torba medyczna z wyposażeniem.

W upalne lipcowe popołudnie na pięknym placu przy remizie OSP spotkali się mieszkańcy Korytkowa Dużego i okolicznych wsi na integracyjnej sportowo - rekreacyjnej imprezie. Spotkanie rozpoczęło się zabawami i konkurencjami sportowymi dla dzieci, którym strażacy przygotowali bardzo ciekawy i zróżnicowany program animacyjny, żeby każde chętne dziecko, bez względu na wiek mogło

w nim uczestniczyć. Uśmiechom i radości dzieciaków nie było końca, zwłaszcza, że na wszystkich czekały bardzo atrakcyjne nagrody. Niemniej dużym zainteresowaniem cieszyło się szkolenie medyczne przeprowadzone przy użyciu świeżo zakupionego sprzętu ratowniczego a poprowadzone przez Pawła Grabiasa, strażaka i dyrektora ZSPiG w Korytkowie Dużym.

Pozytywnych emocji artystycznych dostarczył koncert węgierskiego zespołu pieśni i tańca TAMPIO-MENTE. Piękne stroje tancerzy, brawurowe tańce i grana na żywo przez węgierską kapelę ludową muzyka bardzo podobała się zgromadzonej na placu publiczności. Po koncercie przyszedł czas na zmagania gminnych mocarzy. Do turnieju przystąpiły trzy czteroosobowe drużyny z Dąbrowicy, Gromady i Korytkowa Dużego.

Jeszcze dwie drużyny, które przybyły do Korytkowa, zrezygnowały z udziału w zmaganiach, kiedy okazało się jakie „poważne” wysiłkowe konkurencje przygotowali dla „mocarzy” gospodarze. A prze-

straszyć się oczywiście było czego. Na gminnych moczach oczekiwali bowiem po trzy worki z piaskiem: 25, 50 i 75 kg, które należało przenieść na przygotowane podwyższenie kolejno przez każdego członka drużyny w jak najkrótszym czasie. Następną konkurencją była zamocowana na belce beczka napełniona wodą (150 kg), z którą moczarze wykonywali okrążenia. Tu niestety niektórzy nie mieli nawet szansy jej dźwignąć, ale byli też tacy, którzy mogli z nią spacerować bez końca (brawo Paweł!). Kolejnym bardzo widowiskowym zadaniem było przeciąganie ciągnika. Chociaż zawodnicy w tej konkurencji walczyli drużynowo, przed następnym zadaniem potrzebowali chwili wytchnienia na zregenerowanie sił. Kolejna konkurencja polegała na biegu na czas zawodników z dwoma kłocami drewna (każdy po 25 kg). Tym razem niestety niektórym zawodnikom z wysiłku poplątały się nogi, a belki narobiły trochę szkód

w postaci siniaków i otarć. Podnoszenie ciężarka (17,5 kg), kto najczęściej, wydawało się już tylko dziecinną zabawą, niestety zmęczenie zawodników dawało już o sobie nieźle znać. Ostatnią konkurencją, „na dobiecie”, było zadanie nazwane „niespodzianką prezesa”. Polegało na wypiciu kufla piwa na czas. I tu pojawił się nie lada problem, niektórzy zawodnicy prowadzili samochody, a pozostałym to już się nawet pić nie chciało.

Konkurencje siłowe prowadził Paweł Kołodziej, a nad przebiegiem konkurencji czuwał Franciszek Socha prezes OSP w Korytkowie Dużym. Nagrodą w zmaganiach gminnych moczarzy było 5 siekier husqvarna, cztery dla każdego z zawodników zwycięskiej drużyny i piąta dla indywidualnego moczarza, który pokonał innych „chętnych na siekiere” w podnoszeniu ciężarów.

W wyniku podliczenia czasów zawodników okazało się, że wszyst-

kie siekiery pojechały do Gromady. Drużyna z Gromady wygrała I siłowe zmagania mieszkańców Gminy Biłgoraj - Gminny Mocz w Korytkowie Dużym, a indywidualnie pokonał wszystkich przeciwników i piątą siekiere wygrał również młody mieszkaniec tej miejscowości. Gratulujemy!!!

Wieczorem dla miłośników tańca zagrał Dj CHUCK i zespół ROXAITE. Organizatorem wydarzenia w Korytkowie Dużym była Ochotnicza Straż Pożarna w Korytkowie Dużym, Wójt Gminy Biłgoraj i Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju. Wydarzenie swoją hojnością wsparli sponsorzy: Firma BRATEX z Korytkowa Dużego, DREWHURT Dariusz Łukasik w Gromadzie, FAJTER Dariusz Wolanin - Gromada, Zakład Wyrobów z Drewna Krzysztof Sobaszek w Gromadzie oraz Krzysztof i Beata Mazurek z Korytkowa Dużego. Dziękujemy.

Celina Skromak

Pielgrzymi z Litwy w Biłgoraju

W dniu 20 lipca 2016 r. do Biłgoraja przybyła 150-osobowa grupa pielgrzymów z Litwy. Uroczyste powitanie młodzieży przez władze samorządowe miasta, gminy i starostwa odbyło się następnego dnia przy Biłgorajskim Centrum Kultury. Pielgrzymi gościli na Ziemi Biłgorajskiej przez kilka dni nim wyjechali do Krakowa na Światowe Dni Młodzieży. Młodzież z Litwy przyjęła w swoich domach gościnnie społeczność miasta Biłgoraja i Gminy Biłgoraj. Opiekunem pielgrzymów ze strony polskiej był ks. Leszek Boryło.

Starosta biłgorajski Marian Tokarski witając gości z Litwy i życząc im udanego pobytu w Polsce, przybliżył także specyfikę naszego powiatu, nawiązał do jego zasobów leśnych, bogactwa przyrodniczego oraz sektorów przedsiębiorczości. Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński wyraził zadowolenie z przyjazdu młodych pielgrzymów i zawiązującej się przyjaźni młodzieży litewskiej i polskiej. Zaznaczył także, że przyjazd ten posłuży litewskiej młodzieży w poznaniu uroczych zakątków Ziemi Biłgorajskiej oraz tego co ją wyróżnia, czyli bogactwa kultury ludowej. Z kolei Burmistrz Biłgoraja Janusz Roslan zauważył, że Litwa jest bliska naszemu miastu, a Kelme jest partnerskim miastem Biłgoraja. Burmistrz nawiązał także do sitarskich tradycji Biłgoraja.

Dla wszystkich pielgrzymów i towarzyszących im wolontariuszy na letniej scenie BCK zatańczył Zespół Tańca Ludowego „Tanew” z Młodzieżowego Domu Kultury w Biłgoraju. Natomiast na placu BCK ginące rzemiosła zaprezentowali twórcy ludowi z Gminy Biłgoraj. Młodzież mogła zobaczyć przy pracy Tadeusza Małyszę – łubiarza z Bukowej, Stanisława Górczycę – sitarza oraz Antoniego Frączka z Bukowej, produkującego łyżki drewniane tradycyjną metodą dłubania. Pokazy twórców ludowych cieszyły się dużym zainteresowaniem nie tylko młodzieży z Litwy, ale również wolontariuszy i mieszkańców Biłgoraja. Goście z Litwy próbowali własnych sił w tych prostych ale jakże pracochłonnych pracach w drewnie.

Na czas pobytu Litwinów na Ziemi Biłgorajskiej organizatorzy przy

współpracy samorządów zaplanowali bardzo bogaty program turystyczno – krajoznawczy. W dniach 20 – 25 lipca pielgrzymi i wolontariusze zwiedzili Biłgoraj (m.in. Zagrodę Sitarską), spływali kajakami po Tanwi, a także wędrowali ścieżkami dydaktycznymi. Mieli okazję odwiedzić m.in. Sanktuarium Św. Antoniego w Radecku, Sanktuarium w Krasnobrodzie i Górecku Kościelnym, obejrzeni kamieniołomy w Józefowie, odwiedzili cmentarz partyzancki w Osuchach, oraz zwiedzili Zwierzyniec, Szczebrzeszyn i Zamość. Goście z Litwy wzięli też udział w uroczystościach odpustowych i podniesienia do rangi Sanktuarium kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny w Biłgoraju oraz w koncertach towarzyszących temu wydarzeniu.

Mieszkancki gminy Biłgoraj, m.in. członkinie naszych zespołów: „Świąteczki” z Korczowa i Okrągłego, zespół „Zorza” z Dereźni, KGW z Dąbrowicy i pani Dorota Malec z zespołu „Jarzębina” z Bukowej przygotowały poczęstunek dla pielgrzymów w posta-

ci tradycyjnych potraw biłgorajskich. Goście z Litwy mieli okazję poznać gościnność naszych mieszkańców i spróbować pieroga biłgorajskiego, bułki drożdżowej, domowego chleba ze smalcem i ogórkiem małosolnym, pierogów z różnym nadzieniem, kompotu wielowocowego oraz słodkich wypieków.

Najserdeczniejsze słowa podziękowania dla tych wszystkich Pań, które okazały wielkie serce i prawdziwą polską gościnność pielgrzymom Światowych Dni Młodzieży. Dziękujemy, że zawsze możemy liczyć na Waszą bezinteresowną pomoc i współpracę.

W poniedziałek 25 lipca 2016 r., tuż przed wyjazdem na Światowe Dni Młodzieży do Krakowa, odbyło się oficjalne pożegnanie pielgrzymów. Przedstawiciele samorządów z terenu powiatu oraz rodziny goszczące w swoich domach pielgrzymów pożegnali się z gośćmi, obdarowując się nawzajem pamiątkami. Litwinów czekała dalsza droga do Krakowa na spotkanie z Ojcem Św. Franciszkiem.

Celina Skromak

Spotkanie z Historią w Soli

W niedzielne popołudnie 18 września 2016 r., na stadionie sportowym w Soli, odbyło się kolejne Spotkanie z Historią, tym razem nawiązujące do dziejów Soli oraz kampanii wrześniowej na Ziemi Biłgorajskiej. Spotkanie nawiązywało do walk Armii „Kraków” z wojskiem niemieckim, które toczyły się niemal równo 77 lat temu pod Solą.

Podobne imprezy realizowane w ramach projektu „Spotkania z Historią w Gminie Biłgoraj” odbyły się w rocznicę scalenia Armii Krajowej w Korytkowie Dużym oraz w Cio-smach, upamiętniające bitwę w lesie ciosmańskim podczas powstania styczniowego.

Spotkanie w Soli było efektem realizacji dwóch projektów, Spotkania z Historią realizowanego przez OSP Brodziaki i Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju oraz Dnia Miejscowości realizowanego przez Stowarzyszenie „Więź” z Soli. Na spotkanie przybyli mieszkańcy Soli, uczniowie szkół gminnych oraz goście, m.in. Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński z małżonką, wiceprzewodniczący Rady Gminy Biłgoraj Wiesław Niemiec, Komendant Gminny OSP w Biłgoraju Jan Małysha oraz była wieloletnia dyrektor Szkoły Podstawowej w Starym Bidaczowie Krystyna Cich.

Spotkanie rozpoczęło się od wystąpień organizatorów. Gości powitał Jacek Haraf, wiceprezes Stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi Sól i Kolonii Sól „Więź”, o idei projektu „Spotkania z Historią w Gminie Biłgoraj” opowiedział skarbnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Brodziakach Piotr Brodziak, a cel i program spotkania przedstawił sekretarz OSP w Brodziakach Dominik Róg. Z ciekawą prelekcją o dziejach Soli i okolicznych terenów wystąpił Tomasz Brytan, regionalista i pracownik Muzeum Ziemi Biłgorajskiej.

To integracyjne spotkanie, aktywizujące społeczność lokalną, to przede wszystkim lekcja historii i patriotyzmu dla młodego pokolenia. Współpraca z Grupą Rekonstrukcji Historycznej „WIR” z Biłgoraja zaowocowała kolejną prezentacją broni, wyposażenia i ekwipunku żołnierskiego. Zorganizowane w ramach spotkania konkursy piosenki żołnierskiej, plastyczny i wiedzy historycznej dały szansę młodym ludziom wykazać się zarówno swoją wiedzą jak i umiejętnościami artystycznymi w przygotowanych przez organizatorów zadaniach tematycznych.

W konkursie piosenki wzięły udział dzieci z Dereźni i Korczowa. Zaprezentował się zespół wokalny w składzie: Laura Rapa, Nela Rapa i Samuel Bartosiński w piosence „Wojenka, wojenka” i Martyna Cios z piosenką p.t. „Dziewczyna z granatem”. Komisja w składzie: Celina Skromak i Jerzy Odrzywolski postanowiła nagrodzić pierwszymi miejscami ex aequo obydwu wykonawców.

W konkursie wiedzy historycznej wzięło udział 10 uczestników z Zespołu Szkół w Soli, 5 uczniów gimnazjum i 5 uczniów szkoły podstawowej. Najwięcej punktów na po-

ziomie gimnazjalnym, zdobywając jednocześnie I nagrodę, uzyskała Michalina Dwiduch, II nagrodę zdobyła Amelia Paluch, a dwie III nagrody przypadły w udziale Amelii Czop, Jakubowi Skakujowi i Martynie Bazan. Najlepsza w teście wiedzy historycznej na poziomie szkoły podstawowej okazała się Aleksandra Żak, II miejsce zajęła Klaudia Ulidowska, a trzecie miejsce ex aequo zdobyły: Nicola Niemiec, Klaudia Rekiel i Alicja Surmanowicz. W konkursie plastycznym p.h. wojna widziana oczami dziecka wzięło udział 13 uczestników. Najlepsze prace plastyczne wykonały: Laura Rapa, Aleksandra Żak, Patrycja Różańska, Hubert Paluch i Nela Rapa. Pozostałe prace również zasługiwały na wyróżnienie, więc wszyscy uczestnicy konkursu plastycznego zostali nagrodzeni. Nagrody laureatom i uczestnikom konkursu wręczali Jacek Haraf i Piotr Brodziak. Nagrody ufundowane były ze środków budżetu Gminy Biłgoraj oraz przekazane przez firmę MODEL Opakowania Sp. z o.o.

Podczas spotkania trwał kiermasz starych książek przygotowany przez ZMW Powiatu Biłgorajskiego. Całości oprawy uroczystości i klimatu spotkania dopełniło wspólne śpiewanie piosenek wojennych z Zespołem „Więź” z Soli, płonące ognisko, grillowane kiełbaski, pieczone ziemniaki z białym serem i gorący bigos. Na zakończenie organizatorzy zaplanowali plenerową potańcówkę.

Celina Skromak

Dożynki Gminno-Parafialne w Dereźni

Dożynki Gminno-Parafialne, staropolskie święto plonów i rolników, odbyły się w dniu 28 sierpnia 2016 r. na stadionie w Dereźni. Tradycyjnym elementem otwierającym każde dożynki jest korowód, na czele którego tym razem maszerowała Orkiestra Dęta z Zaburza, prowadzona przez Zbigniewa Batorskiego. Za muzykami z orkiestry maszerowały poczty sztandarowe OSP w Soli oraz OSP w Smółsku Dużym, a za nimi starostowie dożynek: Stanisława Łubiarz i Jan Dziduch z Dereźni Solskiej, którzy prowadzili 13 delegacji wieńcowych.

Na uroczyste święto plonów swoje wieńce przygotowali mieszkańcy urokliwych miejscowości z terenu Gminy Biłgoraj: Bukowej, Korytkowa Dużego, Gromady i Majdanu Gromadzkiego, Hedwiżyna, Dyl, Dąbrowicy, Smólska, Korczowa i Okrągłego, Soli, Bidaczowa, Nadrzecza, Dereźni oraz Ciosmów. Korowód witał Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński, księży proboszczowie gminnych parafii oraz honorowi goście dożynekowi.

Po złożeniu wieńców, na scenie została odprawiona uroczysta Msza Święta dziękczynna, koncelebrowana pod przewodnictwem ks. dziekana Witolda Batyckiego, proboszcza parafii pw. Św. Marii Magdaleny w Biłgoraju, przy współudziale ks. kanonika wicedziekana Józefa Bednarskiego, duszpasterza rolników i pszczelarzy, ks. Sławomira Zawady, gospodarza kaplicy w Dereźni, ks. kanonika Krzysztofa Gajewskiego, proboszcza parafii pw. Matki Bożej Bolesnej w Korytkowie Dużym, ks. Piotra Sobczuka, proboszcza parafii w Hedwiżynie, ks. kanonika dziekana Jerzego Kołtuna, proboszcza parafii Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i Trójcy Przenajświętszej w Biłgoraju oraz księży emerytów z Domu Księży Seniorów w Biłgoraju.

Do Dereźni oprócz przedstawicieli lokalnych władz i instytucji, przybyli także m. in. Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Agata Borowiec oraz Piotr Olszówka, Sylwia Ciesiel-

ska w imieniu poseł Genowefy Tokarskiej oraz Andrzej Szarlip w imieniu Wojewody Lubelskiego Przemysław Czarnka. Przybyłych gości powitał gospodarz dożynek Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński, który doceniając trud polskiego rolnika mówił:

„Obchodzimy dzisiaj święto plonów naszej ziemi. Jest to jeden z najpiękniejszych dni w roku każdego rolnika. Dzień radości i odpoczynku po ciężkiej pracy.

W tych pięknych, misternie wykonanych wieńcach dożynekowych, kryje się nie tylko radość z pomyślnie zakończonych żniw ale też wdzięczność za zbiory, a przede wszystkim ciężka praca i codzienna troska mieszkańców wsi oraz ich głębokie przywiązanie do

narodowej tradycji i do ziemi. Choć na przestrzeni wieków obrzędy dożynekowe zmieniały swój charakter, to

zarówno dawniej jak i dziś dożynki są ważne dla wszystkich, bo przypominają, że to właśnie dzięki ciężkiej pracy rolnika codziennie trafia na stoły w naszych domach chleb. Dożynki są przede wszystkim świętem polskiego rolnika, z którego trudu korzystamy wszyscy. Jesteśmy za to winni Wam wdzięczność i szacunek. Dzisiaj mamy okazję to okazać, podziękować za wysiłek i zaangażowanie jakie wkładacie w pracę, żeby zebrać plon. Za dary Waszych rąk, za owoce Waszej mądrej pracy składam Wam słowa najwyższego uznania”.

Nieodłącznym elementem święta plonów jest Konkurs na Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy. Komisja Konkursowa, w skład której weszła Wioletta Świerczyńska, Ludwika Dolina oraz Joanna Szkutnik, po obejrzeniu wszystkich wieńców przyznała nagrody dla najlepszych. Spośród 13 wieńców I miejsce ex aequo zajęły delegacje dożynkowe z Dąbrowicy oraz Dereźni, II miejsce – Gromada i Majdan Gromadzki, III miejsce - Korytków Duży, a wyróżnione zostały wieńce ze Smólska

i Bukowej. Wszystkie delegacje otrzymały nagrody pieniężne.

Na dożynkach w Dereźni nie zabrakło także radosnego świętowania, do którego zachęcały występy artystów na scenie. Część artystyczną rozpoczęła koncertem Orkiestra Dęta z Zaburza, po której na scenie zaprezentował się Zespół Tańca z Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Różańcu. W prezentacjach scenicznych gminnych zespołów śpiewaczych wystąpiły: „Moje Nadrzecze” z Nadrzeczka, „Stok” z Hedwiżyna, „Lawenda” ze Smólska, „Jarzębina” z Bukowej, „Zorza” z Dereźni, „Sąsiadeczki” z Korczowa i Okrągłego, „Czeremcha” z Gromady, „Polne kwiaty” z Dyl, zespół KGW z Dąbrowicy oraz zespoły śpiewacze z Korytkowa Dużego i Bidaczowa. Ludowym repertuarem do tańca zagrzewały gości Młodzieżowy Zespół Folkowy „Podkowa” oraz Zespół Folkowy „Janki”. Wieczorem do wspólnej zabawy zachęcały zespoły NO NAME oraz MEFFIS, a także DJ FRESH.

Wiele ciekawego działo się także poza sceną. Najmłodszy mogli spędzić

czas przy darmowych dmuchańcach i otrzymać papierowe gadżety od firmy MODEL Opakowania, a spragnieni wiedzy i nowych umiejętności mogli obejrzeć pokazy tradycyjnych rzemiosł poprowadzone przez twórców ludowych z Bukowej. Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Biłgoraju zainscenizował wystawę plodów rolnych, były także stoiska promocyjne Gminy Biłgoraj i LGD „Ziemia Biłgorajska” z darmowymi gadżetami.

Organizatorami Dożynek Gminno-Parafialnych w Dereźni byli: Wójt Gminy Biłgoraj, Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, Ochotnicza Straż Pożarna w Dereźni, a także mieszkańcy Dereźni. Nie szczędząc własnego czasu ogromny wkład w przygotowanie święta plonów mieli członkowie Zespołu Śpiewaczego „Zorza” z Dereźni, radna Maria Raduj oraz sołtysi Jan Rataj i Piotr Harasim.

Organizację dożynek w Dereźni wsparli także sponsorzy: Ciastkarnia Teresy i Czesława Obszyńskich, Firma Model Opakowania Sp. z o.o. oraz Firma „ADAMEX”.

Dominik Róg

Na roztoczańskim szlaku tradycji, kultury i historii

Roztocze to barwna kraina wciąż odkrywana i podziwiana przez turystów. W dniu 8 września grupa seniorów z Ciosmów i z Bukowej w ramach projektu „Senior jak Dąb”, który jest współfinansowany ze środków otrzymanych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Osób Starszych na lata 2016 - 2020, przeżyła niezwykłą podróż po urokliwych zakątkach Roztocza.

Wczesnym rankiem seniorzy, z serca Puszczy Solskiej, wyruszyli aby poznać historię, tradycję i kulturę Radecznicy, Zwierzyńca, Guciowa oraz Krasnobrodu.

Pierwszy przystanek to Radecznicza. Miejscowość słynąca z Sanktuarium św. Antoniego, które nazywane jest „Lubelską Częstochową”. Tam uczestnicy wycieczki poznali historię klasztoru i objawień św. Antoniego. Według legendarnych przekazów św. Antoni Padewski ukazał się na Łysej Górze ubogiemu mieszkańcowi Radecznicy - Szymonowi Tkaczowi. Wyraził życzenie by w tym miejscu powstała świątynia. Zapewnił też, że gromadzący się w niej ludzie otrzymają od Boga liczne łaski. Święty błogosławił też wodę, która ma moc uzdrawiania. W kapliczce na wodzie można podziwiać wspaniałe obrazy sakralne. Wiadomo już, dlaczego św. Antoni ukazany jest na obrazach z dzieciątkiem na ręku, lilią i księgą. Otóż pewnej nocy Dzieciątko Jezus objawiło się Antoniemu, mówiąc, jak bardzo go kocha, a wydarzenie to stało się inspiracją dla artystów, którzy zaczęli przedstawiać mnicha właśnie z Dzieciątkiem na ręku. Jezus trzyma prawą rączkę w geście błogosławieństwa. Biała lilia to symbol niewinności, a księga - proroctwa, wspaniałych kazań, głoszonych przez świętego. Antoni występuje w ciemnym habicie symbolizującym ubóstwo, pokorę i pokutę. Od chwili śmierci św. Antoni był uważany za patrona rzeczy zagubionych i skradzionych, opiekuna młodzieży i dzieci.

Wszyscy uczestnicy inicjatywy pełni podziwu i wdzięczności wyruszyli w dalszą drogę.

Następnie trasa biegła do Zwierzyńca. W samym sercu magicznego miejsca, w jego najstarszej, zabytkowej części usytuowana jest Karczma Młyn, dawny ordynacki młyn, z którego okien rozta-

cza się przepiękny widok na staw z usytuowanym na nim zabytkowym barokowym „Kościołem na wodzie”. To tutaj nasi seniorzy zjedli obiad i odpoczęli w cieniu parkowych drzew.

Przez zwierzyńską dzielnicę drewnianych domów z przełomu dwudziestolecia międzywojennego dalsza trasa

wiodła do Guciowa. Geneza miejscowości zainteresowała nasze seniorki. Podczas rozmów z napotkanymi mieszkańcami uczestnicy poznali nie tylko etymologię nazwy ale też historię Guciowa, miejscowości, w której znajduje się prywatny skansen z XVIII / XIX-wieczną zagrodą, a w niej chałupa, stodoła i obora pokryte strzechą z kiczkami. W karczmie można poczuć i posmakować podpłomyki, smakołyki z dzieciństwa. Powracają wspomnienia i snują się opowieści, a ile przy tym radości i śmiechu...

Dalej szlak pielgrzymowania biegł w kierunku Krasnobrodu przez niezapomniany widok pól, można rzec kolorowej mozaiki pasków, pociętych miedzami. Roztoczańskie widoki zachwycają swą malowniczością oraz niezwykłym, wręcz magicznym mikroklimatem. Atmosfera i witalność oraz optymizm naszych seniorów niejedno-

krotnie budzi zachwyt. Humor i żywiołowość miesza się ze zmęczeniem. Chociaż nogi odmawiają nieraz posłuszeństwa, w duszy rodzi się pragnienie powrotu do widoków z lat dzieciństwa. W tych właśnie miejscach pozostała odrobina zapachu, smaku i tęsknoty za prawdziwą polskością, ludowością.

Zwiedzanie Krasnobrodu nasi podróżnicy rozpoczęli od Kapliczki na Wodzie. Obiekt pochodzi z XVIII w. i nazywany jest często „Kaplicą Objawień”, ponieważ w tym miejscu w 1640r. Jakubowi Ruszczykowi objawiła się Matka Boża. Wypływająca ze źródła pod kaplicą woda jest, według przekazu miejscowej ludności, lecznicza. Wiele osób moczy w niej nogi lub zanurza inne, chore części ciała. Niestety, tegoroczna susza nie pozwoliła na kąpiel w cudownej wodzie. Dookoła kapliczki w uroczym parku, rozlokowano rzeźby ze Stacjami Różańcowymi.

Następnym obiektem, który zobaczyli seniorzy był barokowy kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny oraz budynki dawnego klasztoru Dominikanów. Oba obiekty ufundowała - Marysienka Sobieska.

Niebywały zachwyt wzbudziło Krasnobrodzkie Muzeum Parafialne, szczególnie ekspozycja etnograficzna - sprzęt gospodarczy i domowy oraz narzędzia pracy wiejskich rzemieślników.

Niezwykły wyjazd nie tylko wzbogacił Seniorów o kolory, wzruszenia, krajobrazy ale dostarczył motywacji i inspiracji do podróżowania, realizacji marzeń... Organizatorzy także powinni być dumni i wdzięczni zarazem za uśmiech, życzliwość ale przede wszystkim za niezwykle potencjał i witalność uczestników. Radość z tworzenia tak cudownych chwil i bycia razem z pewnością pozostanie w sercach na dłużej.

Teresa Kowal

Seniorzy w akcji

*„Plon przynieśli, plon!
Przynieśli nam wieniec
Z kłosów naszej ziemi,
ślicznie przewijają
wstęgami krasnemi!”*

„Warsztaty przygotowania wieńca dożynkowego” to tytuł inicjatywy zorganizowanej w Soli w ramach projektu „Senior jak Dąb”, który został współfinansowany ze środków otrzymanych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Osób Starszych na lata 2016-2020.

Celem akcji senioralnej było kultywowanie i popularyzacja tradycji związanych z przygotowaniem wieńca dożynkowego oraz integracja międzypokoleniowa.

Dożynki mają długą tradycję na ziemiach polskich, wieniec dożynkowy nazywany był „plonem” i uosabiał wszystkie zebrane plony i urodzaj. W ramach 6 spotkań prezentowane były opowieści o zwyczajach dożynkowych panujących w naszym regionie oraz sposoby tworzenia tradycyjnych dożynkowych symboli. Uczestnicy poznali zasady wyplatania tradycyjnego wieńca z udziałem czterech podstawowych zbóż, oraz innych dostępnych materiałów, takich jak: kwiaty, zioła, owoce, warzywa itp.

Zboże służące do wyplatania wieńca zebrano w czerwcu, przed św. Janem. Suszono je na słońcu aby było jasne, białe, dorodne. W misterny sposób przygotowano suche kwiaty do stałej dekoracji wieńca. Następnie przystąpiono do wyplatania wieńca, precyzyjnie omawiając

sposób układania kłosów i wiązania, umocowania. Niezwykle efektowny wieniec budził powszechny zachwyt. To wspaniałe dzieło sztuki można było podziwiać dnia 28 sierpnia 2016r. podczas liturgii dożynkowej w kościele parafialnym w Soli oraz podczas Dożynek Parafialno-Gminnych w Dereźni. Wieniec brał udział w konkursie na Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy. Seniorzy zasłużyli na powszechny podziw i uznanie zaś etapy ich akcji obywatelskiej zostały szczegółowo udokumentowane w formie albumu, który zostanie zaprezentowany na Jarmarku Obywatelskim kończącym projekt.

Aktywnym Seniorom w Soli życzymy dalszych sukcesów na niwie działalności społecznej, a przede wszystkim realizacji wielu wymarzonych inicjatyw.

Teresa Kowal

Sól obroniła Puchar

W dniach 23 oraz 24 lipca 2016 r. na boisku w Gromadzie odbył się XV Turniej Drużyn Niezrzeszonych „o Puchar Wójta Gminy Biłgoraj”. Organizatorami Turnieju był Wójt Gminy Biłgoraj, Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, Uczniowski Klub Sportowy w Gromadzie, Ochotnicza Straż Pożarna w Gromadzie oraz mieszkańcy Gromady i Majdanu Gromadzkiego.

W walce o Puchar udział wzięło 11 drużyn z terenu Gminy Biłgoraj: Smółsko-Brodziaki, Kolonia Sól, Ignatówka-Hedwiżyn, Wola Dereźniańska-Ruda Solska, Korytków Duży, Dereźnia, Ciosmy, Dąbrowica, Gromada, Majdan Gromadzki-Nadrzecze oraz Sól. W tegorocznym turnieju nie zabrakło wielu emocji i pięknych bramek. Chociaż drużyny prezentowały wyrównany, wysoki poziom, ostatecznie tytuł mistrza obroniła drużyna Soli, która pokonała w finale rewelację zawodów Majdan Gromadzki-Nadrzecze 2:1. Brązowe medale zdobyli gospodarze z Gromady, którzy pokonali reprezentantów Dąbrowicy 3:0. W meczu towarzyskim spotkali się przedstawiciele Samorządowców i Radnych/Sołtysów. Tym razem zwyciężyli Radni i Sołtysi 2:0.

Po meczu finałowym odbyło się uroczyste podsumowanie XV Turnieju Piłki Nożnej Drużyn Niezrzeszonych. Nagrody najlepszym drużynom i zawodnikom wręczał Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński, Przewodniczący Rady Gminy w Biłgoraj Jan Majewski, Członek zarządu Uczniowskiego Klubu Sportowego w Gromadzie Małgo-

rzata Jednacz oraz koordynator działań organizacyjnych Agnieszka Dąbek. Każdy zespół otrzymał pamiątkowy dyplom ze zdjęciem oraz piłkę, najlepsze 4 drużyny nagrody pieniężne w postaci bonów na artykuły sportowe. Drużyny Soli, Majdanu Gromadzkiego-Nadrzecza oraz Gromady otrzymały także medale, a zwycięzcy podnieśli w górę Puchar Wójta Gminy Biłgoraj. Najlepsi piłkarze otrzymali także nagrody indywidualne. Kolegium sędziowskie zdecydowało, że tytuł „Najlepszego Zawodnika” otrzyma Janusz Birut (Majdan Gromadzki-Nadrzecze); „Najlepszym Bramkarzem” uznano Arkadiusza Szpota (Majdan Gromadzki-Nadrzecze); „Młodym Talentem” został Jakub Muzyka (Sól), a „Królem strzelców” Paweł Muzyka z Soli (zdobył 6 bramek). Wyróżnieni otrzymali statuetki i nagrody rzeczowe.

Na spragnionych atrakcji poza piłkarskich czekały pokazy monocyklowe, zabawy z zespołem FACE LOVE oraz koncert zespołu JORRGUS, a dzieci świetnie bawiły się przy darmowych dmuchańcach i animacjach.

Dominik Róg

Ciosmy

Dąbrowica

Dereźnia

Gromada

Ignatówka-Hedwiżyn

Kolonia Sól

Korytków Duży

Majdan Gr.-Nadrzecze

Smólsko-Brodziaki

Wola-Ruda

Korytków Duży obronił tytuł Mistrza Gminnej Ligi Piłki Nożnej

Od września 2015 r. do końca czerwca 2016 r. trwały rozgrywki Gminnej Ligi Piłki Nożnej „o Puchar Wójta Gminy Biłgoraj” na orlikach w Soli i Korytkowie Dużym. To już drugi sezon Ligi, której organizatorem jest Gmina Biłgoraj.

Tytuł mistrzowski sprzed roku obroniła drużyna Korytkowa Dużego (25 pkt.), która zdecydowanie wyprzedziła w klasyfikacji końcowej Gromadę (19 pkt.), oraz Wolę-Rudę (13 pkt.). Kolejne miejsca zajęły drużyny Dąbrowicy, Spartakus Team oraz Brodziaków. Ligi nie ukończył zespół Sparty Smólsko, który wycofał się z rozgrywek w rundzie jesiennej.

Uroczyste podsumowanie Ligi odbyło się w Gromadzie 24 lipca 2016 r. Puchary, medale i nagrody drużynom wręczyli Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński oraz Przewodniczący Rady Gminy w Biłgoraju Jan Majewski. Każdy zespół uczestniczący w rozgrywkach otrzymał pamiątkowy puchar, dyplom oraz piłkę. Najlepsi zawiesili na szyjach medale, brązowe – Wola-Ruda, srebrne – Gromada i złote – Korytków Duży.

Wręczono także nagrody indywidualne. Najlepszym zawodnikiem wybrano Dawida Blachę z drużyny Brodziaki, „Królem Strzelców” został Dominik Lachowski kapitan zespołu Wola-Ruda, a tytuł najlepszego bramkarza wywalczył Emilian Zygmun z zespołu Korytków Duży. Tradycyjnie przyznano również nagrodę dla wyróżniającego się podczas sezonu „Młodego Talentu”. Został nim Dawid Marzec z drużyny Dąbrowica. Zdobywcy wyróżnień indywidual-

L.p	Drużyna	Mecze	Pkt.	Bramki
1.	KORYTKÓW DUŻY	10	25	73-44 (+29)
2.	GROMADA	10	19	63-36 (+27)
3.	WOLA-RUDA	10	13	64-51 (+13)
4.	DĄBROWICA	10	12	46-58 (-12)
5.	SPARTAKUS TEAM	10	8	55-75 (-20)
6.	BRODZIAKI	10	4	50-87 (-37)

nych otrzymali pamiątkowe statuetki i nagrody rzeczowe. Podziękowanie za obsługę sędziowską Ligi otrzymał Mariusz Hadam.

Runda jesienno-wiosenna Gminnej Ligi Piłki Nożnej „o Puchar Wójta Gminy Biłgoraj” obfitowała w wiele ciekawych, wyrównanych i emocjonujących meczów. W trakcie 30 rozegranych spotkań zawodnicy zdobyli 351 bramek (najwięcej zdobył zespół Korytkowa Dużego – 73 gole), co daje średnią na mecz 11,7 gola.

Dominik Róg

Zlot Dyskusyjnych Klubów Książki – Literacki Woodstock

W dniach 27.07.2016 r. – 31.07.2016 r. we Wrocławiu odbył się ogólnopolski Zlot moderatorów i członków Dyskusyjnych Klubów Książki. Wrocław został Europejską Stolicą Kultury i Światową Stolicą Książki UNESCO.

Literacki Woodstock to przede wszystkim spotkania członków i moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki, którzy zjechali się do Wrocławia z całej Polski aby świętować 10 - lecie istnienia Klubów. Instytut Książki w Warszawie w ten sposób nagroził ich prace. W województwie lubelskim działa 91 Dyskusyjnych Klubów Książki, a w Polsce jest ich 1494. W programie Zlotu znalazły się m.in. spotkania autorskie, wykłady, prelekcje, dyskusje poświęcone literaturze. Na oficjalnej gali Dyskusyjnych Klubów Książki, która odbyła się 28 lipca w drugi dzień Zlotu wręczone zostały nagrody dla najpopularniejszych autorów wśród społeczności DDK. Nagrody otrzymali m.in.: Wiesław Myśliwski i Jacek Dehnel (literatura piękna), Jacek Hugo-Bader (literatura faktu) oraz Barbara Kosmowska (literatura dla dzieci i młodzieży). Galę uświetnił koncert autorów „Dancingowej piosenki miłosnej” - Pablopavo & Ludziki. Gośćmi specjalnymi Zlotu byli pisarze hiszpańscy: Rosa Montero i Ildefonso Falcones.

W czasie Zlotu odbyło się pierwsze wykonanie hymnu książki, który zaśpiewali uczestnicy imprezy oraz śpiewa-

cy przebywający gościnnie we Wrocławiu. Hymn Światowej Stolicy Książki UNESCO, który powstał w tym roku we Wrocławiu będzie śpiewany we wszystkich przyszłych Stolicach Książki. Słowa do hymnu zostały zaczerpnięte z wiersza „Włosek poety” – Tadeusza Różewicza a muzykę skomponował wybitny polski kompozytor – Jan Kanty Pawluśkiewicz, który z tej okazji przyjechał do Wrocławia. Tekst hymnu został przetłumaczony na ponad 40 języków.

Klubowicze mieli możliwość spotkać takich gości jak: Olga Tokarczuk, Hanna Cygler, Małgorzata Gutowska-Adamczyk, Wojciechu Jagielski, Mariusz Szczygieł, Marcin Wroński, Marek Krajewski, Michał Rusinek, Anna Janko, Danuta Wałęsa, Grzegorz Kasdepke, Barbara Kosmowska oraz wiele innych. Zlot był wspaniałym przedsięwzięciem Instytutu Książki w Warszawie a klubowicze mieli możliwość bliżej się poznać i wymienić doświadczeniami. W Literackim Woodstocku udział wzięli klubowicze i moderatorzy z Klubów działających przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Biłgoraju z/s w Soli i Filii Bibliotecznej w Dąbrowicy.

Zofia Nizio

Piknik Rodzinny

„Tradycja i współczesność” w Dąbrowicy

Na wszystkich, którzy w niedzielne popołudnie 7 sierpnia 2016 r. wybrali się na boisko LZS w Zagrodach Dąbrowickich czekało wiele atrakcji. Mieszkańców Dąbrowicy do wspólnego działania na rzecz lokalnej społeczności namówił radny Gminy Biłgoraj i jednocześnie sołtys wsi Dąbrowica pan Wiesław Maciocha.

Nie szczędząc czasu poszukiwał sponsorów oraz zarządzał innych swoją pasją działania i niespożytą energią żeby wspólnie z mieszkańcami Dąbrowicy przygotować to piękne wydarzenie - plenerowe spotkanie integracyjne o tematyce „Tradycja i współczesność”. Przy organizacji pikniku swoje siły połączyli: Sołtys, OSP, LZS i zespół śpiewaczy KGW z Dąbrowicy, a także Wójt Gminy Biłgoraj i Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju. Impreza nie mogłaby się odbyć bez sponsorskiego wsparcia wielu instytucji i osób prywatnych.

Piknik Rodzinny w Dąbrowicy rozpoczął się meczem towarzyskim LZS Dąbrowica kontra Policjanci z PPKP w Biłgoraju. Mecz komentował Lucjan Kupczak, nie żałując kibicom anegdotek sportowych oraz ubarwiając swoje wypowiedzi komentatorskie nawiązywaniem do tradycji i współczesności Dąbrowicy. Mecz zakończył się wynikiem 2:0 dla LZS Dąbrowica, a organizatorzy ufundowali dla obydwu drużyn pamiątkowe puchary i piłki, które przedstawicielom drużyn wręczył Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński.

Tradycja i współczesność, te dwa przewodnie tematy pikniku rodzinnego w Dąbrowicy przeplatały się ze sobą na boisku wiejskim tworząc malownicze widowisko przykuwające uwagę uczestników imprezy. Ustawione w rzędzie obok sceny bale słomy, na których widniał przygotowany duży napis „DĄBROWICA 2016” był piękną wizytówką imprezy i posłużył promocji tej miejscowości. Darmowe zamki dmuchane dla dzieci, animatorzy, kucyki i bryczki to tylko część atrakcji, które przygotowane zostały dla najmłodszych mieszkańców Dąbrowicy i przybyłych na piknik dzieci. Firma MODEL Opakowania ufundowała kartonowe domki, namioty i wigwamy, stanowiące oprawę sceny, a także 50 sztuk pudełek z przyborami do malowania, które rozdano dzieciom.

Nie mniejszym powodzeniem wśród małych i dużych uczestników imprezy cieszyła się parada motocykli i wystawa maszyn rolniczych, ciągników, traktorów i kombajnów. Tu każdy miał okazję podziwiać przepiękne, niezwykle zadbane, często zabytkowe motocykle oraz obejrzeć pojazdy rolnicze i poczuć się prawdziwym traktorzystą,

czy kombajnistą. Dzieci, ale też dorośli mogli skorzystać z ustawionej na placu zwyczajki, żeby popatrzeć z góry na boisko, czy podziwiać panoramę okolicy. Całości oprawy imprezy dopełniały stoiska z rękodziełem, gdzie twórczynie zaprezentowały tradycyjne i nowoczesne ozdoby i kwiaty z bibuły, krepiny i papieru. Było też stoisko z tradycyjnie wyciskany m. twarogiem oraz pierogiem biłgorajskim i domowymi wypiekami przygotowanymi przez panie z miejscowego KGW. Loterię fantową oraz bezpłatne pomiary cukru, cholesterolu i trójglicerydów we krwi poprowadziły panie z Biłgorajskiego Oddziału Koła Diabetyków. Catering na piknik przygotowała Pizzeria Safari z Soli.

Dużym zainteresowaniem cieszył się pokaz łubiarstwa przygotowany przez Mariana Bielaka z Dąbrowicy. Prezentacja rozpoczęła się od przerąbania kłosa sosnowego, poprzez udarcie szczap, obróbkę dranic aż do wystrugania łuba, dokładnego obrobienia go i przygotowania do folowania. Uczestnicy pikniku mieli okazję obserwować łubiarza przy pracy, zapoznać się z tradycyjną techniką łubiarstwa oraz poznać sprzęty służące łubiarzowi do pracy, takie jak siekiera, pobijak, bontownik, kobylica, ośnik czy folownia. Starsi mieszkańcy Dąbrowicy z nostalgią wspominali swoje przygody z łubiarstwem, ponieważ miejscowość ta niegdyś słynęła z tego dochodowego rzemiosła. Nie mniej

emocji wzbudził pojazd, którym pan Marian razem z żoną przybyli na boisko - wóz drabiniasty na żelaznych kołach ciągnięty przez konia. Był to przepiękny pokaz tradycji dawnej wsi biłgorajskiej.

W tym czasie na scenie młodzież z Dąbrowicy, działająca w grupach tanecznych Młodzieżowego Domu Kultury w Biłgoraju, zaprezentowała się w pokazie tańca nowocze-

snego i towarzyskiego, a następnie publiczność rozgrzewały zespoły „Stok” z Hedwizyna i Męski Zespół Śpiewaczy z Bukowej. Wieczorem można było posłuchać koncertu siostr Magdy i Martyny Koman z Biłgoraja, Biłgorajskiej Podwórkowej Kapeli „Wygibusy” oraz potańczyć przy muzyce zespołu EGZOTIC.

Celina Skromak

Biłgorajskie koledowanie

*Gwiazdy melodią zaszumią,
Struny się dźwiękiem rozpręda.
Będziemy sami dźwiękami
I tą błękitną koledą.*

Jan Pietrzycki

Chociaż do Świąt Bożego Narodzenia, które rozpoczynają okres koledowania, zostało jeszcze trzy miesiące, już od dłuższego czasu trwają przygotowania do nagrania płyt z koledami i pastorałkami. Będzie to tzw. dwupak płytowy - Zespołu Folkowego „Podkowa” i Kapeli Ludowej „Krażałka”.

Obydwa zespoły są blisko związane z Ziemią Biłgorajską i jej tradycjami muzycznymi, ich pasją jest śpiew i tradycyjna muzyka ludowa. Bazują na lokalnych pieśniach i melodiach, ale szczególnie im bliskie są wzruszające, poruszające umysł i serca koledy i pastorałki oraz sama idea koledowania. Koledy poprzez wieki były symbolem narodowym, ostoją polskości oraz pozwalały zachować ducha narodowego.

Pragnąc podtrzymać tę piękną polską tradycję i zachęcić innych do jej kultywowania na dwóch płytach nagrane zostanie 20 najpiękniejszych koled i pastorałek. Dwa zespoły o różnym charakterze – Kapela „Krażałka”, która gra ludowe rytmy i Zespół „Podkowa”, który proponuje swobodniejsze folkowe brzmienia. Ponadto w obydwu zespołach jest inny skład instrumentalny, więc kapela zaproponuje różne brzmienia i odmienne aranżacje tradycyjnych i tych mniej znanych koled i pastorałek, co mamy nadzieję zainspiruje słuchaczy do sięgania po repertuar koledniczy i przyczyni się do zachowania tradycji

koledowania i jego promocji.

Obydwa zespoły na czele ze swoimi instruktorami, Janem Szymaniakiem - Kapela „Krażałka” i Jerzym Odrzywolskim - Zespół „Podkowa” rozpoczęły prace przygotowawcze do nagrań. Zaczęli od wybrania utworów, które następnie zostały rozpisane na głosy i nuty. Następnie rozpoczęły się próby zespołów, w celu wyuczenia i wyćwiczenia materiału. Nagranie płyt zrealizowane zostanie w październiku i wtedy też zostanie opracowany projekt graficzny okładki. Gotowe płyty ukażą się pod koniec listopada b.r.

Projekt „Biłgorajskie koledowanie” jest realizowany przez Zespół Folkowy „Podkowa” i Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju i dofinansowany ze środków „Działaj Lokalnie 2016” Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Filantropii w Polsce oraz Fundację Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej.

Celina Skromak

Nagroda Lubelskiego Kuratora Oświaty dla Pani Małgorzaty Palikot

Lubelski Kurator Oświaty w bieżącym roku nagrodił 97 nauczycieli z województwa lubelskiego. Wśród wyróżnionych znalazła się Pani Małgorzata Palikot nauczyciel z dwudziestoletnim stażem pracy. W Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni uczy: przyrody, biologii, chemii, geografii i wychowania do życia w rodzinie.

Nagroda LKO została przyznana za bardzo wysokie wyniki w pracy dydaktyczno – wychowawczej w tym także pozalekcyjnej z uczniami naszej szkoły, czego dowodem są między innymi następujące sukcesy jej wychowanków:

- Kuratorski Konkurs Przyrodniczy – laureat 2010 r. i 2011 r.
- Kuratorski Konkurs Geograficzny – laureat 2013 r.
- Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę” (etap wojewódzki) - II i III miejsce w 2014 r.; II miejsce w 2015 r.
- Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczny – Krajoznawczy (etap wojewódzki) – II miejsce 2010 r., III w 2013 r., IV w 2015 i 2016 r.
- Wojewódzki Konkurs Regionalno - Ekologiczny „Lubelszczyzna – Moja Mała Ojczyzna” – w 2014 r. I miejsce SP i I miejsce Gim., II miejsce w 2015 r.
- Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Regionie Lubelskim „Oblicza Małej Ojczyzny”- II miejsce i III miejsce w 2014 i 2015 r.
- Wojewódzka Olimpiada Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia - finaliści (2011r. i 2012 r.)

Jako nauczyciel i wychowawca stwarza warunki rozwoju nie tylko uczniom zdolnym, należytą troską otacza także uczniów ze specyficznymi trudnościami organizując im i ich rodzicom różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej, co potwierdzają wyniki egzaminów gimnazjalnych oraz ewaluacji zewnętrznej.

Ponadto nasi uczniowie – wychowankowie pani Palikot każdego roku zajmują czołowe lokaty w różnorodnych powiatowych konkursach, w tym: „Wiedzy o Ziemi Biłgorajskiej”, „Wiedzy o Powstaniu Styczniowym”, „Turnieju Wiedzy Przyrodniczej”, „Mistrzostwach Udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej”, „Wiedzy o żywieniu i Żywności”, „Olimpiadzie Promocji Zdrowego Stylu Życia” oraz konkursach fotograficznych: „Mój dom”, „Moje miejsce na ziemi – powiat w obiektywie uczniów szkół gimnazjalnych”, „Przyrodnicze różnorodności w fotografii”, „Ginące krajobrazy kulturowe”, „Pielęgnując przeszłość – tworzymy przyszłość”.

Wśród uczniów rozwija szeroko rozumianą edukację profilaktyczną, zdrowotną, ekologiczno – przyrodniczą, krajoznawczo - historyczno – turystyczną. Dużym zainte-

resowaniem społeczności szkolnej cieszą się organizowane przez nauczycielkę cykliczne rajdy piesze i rowerowe, wycieczki regionalne, biwaki, wojewódzkie zjazdy i zloty krajoznawczo – turystyczne młodzieży, które połączone z zajęciami w terenie znacznie uatrakcyjniają proces dydaktyczno – wychowawczy i wpływają na jego efektywność. Pod jej kierunkiem aktywnie działa Szkolne Koło Krajoznawczo – Turystyczne, a jego członkowie mają możliwość rozwijania swoich uzdolnień, pasji i zainteresowań redagując gazetki szkolne, opracowując foldery, informatory i prezentacje multimedialne.

Pani Małgorzata Palikot jest autorem ścieżek dydaktycznych: „Szlakiem przydrożnych krzyży i kapliczek”, „Spacerkiem po Dereźni”, „Szlakiem gniazd bociana białego w mojej okolicy” oraz licznych artykułów i scenariuszy zajęć zamieszczanych na portalach internetowych, lokalnej prasie, stronie internetowej szkoły i KO w Lublinie jak również w publikacjach „Człowiek a przestrzeń”, „Człowiek a przyroda”, „Od małej ojczyzny do wielkiej historii”. Ponadto opracowuje programy, projekty edukacyjne oraz przedsięwzięcia konkursowe do realizacji których angażuje dzieci, młodzież, rodziców i społeczność lokalną: „Kształtujemy tożsamość krajobrazu”, „Ogród szkolny – miejsce nauki, zabawy i wypoczynku”, „Spotkania z przyrodą i dziedzictwem kulturowym na szlakach turystycznych Gminy Biłgoraj”, „Przyroda uczy najpiękniej”, „Szkolne ogrody – zielone pracownie”, „Żyj smacznie

i zdrowo”, „Bądź sobą – żyj zdrowo”. Wymienione projekty mają zasięg lokalny, gminny, wojewódzki, regionalny, ogólnopolski i posiadają bogate walory dydaktyczno – wychowawcze, patriotyczne oraz profilaktyczne; ukierunkowane są na wszechstronny rozwój ucznia i kształtowanie charakteru młodego człowieka.

Opracowany przez panią Palikot i realizowany pod jej kierunkiem konkursowy projekt edukacyjny „Dbaj o zdrowie – prawidłowo się odżywiaj i aktywnie wypoczywaj” promujący zmianę zachowań w zakresie stylu życia w środowisku lokalnym w ramach Ogólnopolskiego Programu Profilaktycznego „Trzymaj Formę” w 2012 r. uzyskał I miejsce w woje-

wództwie oraz II na etapie ogólnopolskim. W roku szkolnym 2015/2016 projekt „Nasz przepis na zdrowie, to sport i prawidłowe odżywianie” zajął I miejsce w województwie i zakwalifikowany został do etapu ogólnopolskiego.

Pani Małgorzata Palikot jest nauczycielem profesjonalnym, innowacyjnym, twórczym, ciągle poszukującym nowych, atrakcyjnych i efektywnych form i metod pracy, wprowadzającym nowatorskie rozwiązania dydaktyczno – wychowawcze i profilaktyczne. Jej działalność w obszarze krajoznawstwa i turystyki została doceniona w 2009 r. przez Zarząd Główny PTTK w Warszawie przyznaniem srebrnej odznaki „Zasłużony w pracy z młodzieżą”;

a w 2011 r. za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania uhonorowana została „Medalem Komisji Edukacji Narodowej”.

Zofia Bielak

Teatr jak za dawnych lat

Po jednej stronie Trybunału było średniowiecze, po drugiej oświecenie. Na Placu Rybnym renesans, a na ul. Złotej - barok. Tak na jeden dzień - 24 września 2016 roku – zmieniło się lubelskie Stare Miasto. A wszystko za sprawą Festiwalu Legend Lubelskich.

Grupa seniorów z Bukowej uczestnicząca w projekcie „Senior jak Dąb”, mogła obejrzeć spektakl-legendę o kamieniu nieszczęścia, zatytułowany „Dintojra” oraz „Pożar w Zamtuzie” opowiadający historię wielkiego pożaru miasta. Nie zabrakło też legendy o pięknej i występnej córce Złotnika - Złotniczance oraz opowieści improwizowanych w wykonaniu Teatru Improv „Poławiacze Pereł”.

Publiczność miała okazję porzucać sałatą, malować obrazy inspirowane legendami oraz nauczyć się tańców, które w czasach renesansu były popularne w Lublinie.

Festiwal przybliżył historię miasta, pokazał jak wyglądało życie w nim na przestrzeni różnych epok. Ten atrakcyjny i widowiskowy sposób pokazania Lublina ściągnął nie tylko mieszkańców Lublina ale również seniorów z Bukowej. Przygoda z inscenizacją miejskich legend nie skończyła się na Starówce. Seniorzy wybrali się do Teatru Muzycznego w Lublinie na koncert CZY PAMIĘTASZ... „Powróćmy jak za dawnych lat”.

Była to wspólna zabawa przy niezapomnianych, wiecznie młodych - znanych wielu pokoleniom - przebojach okresu międzywojennego i powojennego. Tytuł koncertu w pełni oddaje atmosferę wieczoru. W programie znalazły się piosenki z przedwojennych filmów. Szlagiery dwudziestolecia międzywojennego, które są nadal popu-

larne, mają swoich miłośników, wiernych słuchaczy i to nie tylko wśród starszego pokolenia. Te piosenki wykonywali cieszący się wielką popularnością artyści tacy jak: Eugeniusz Bodo, Tola Mankiewiczówna, Zula Pogorzelska, Hanka Ordonówna, Adolf Dymsza i Mieczysław Fog.

Seniorzy usłyszeli te znakomite piosenki w nowych aranżacjach, w wykonaniu artystów Teatru Muzycznego w Lublinie, którzy sprawili, że poczuli się, jak za dawnych lat.

Po koncercie spotkali się z aktorem Pawłem Stanisławem Wroną. Tenor zaprezentował tajniki gry aktorskiej. Wskazał jak ważną rolę odgrywa mowa ciała. Uczestnicy mogli przez chwilę zobaczyć jak wygląda praca aktora; zapoznali się z zasadami bycia na scenie i podstawami gry aktorskiej. Cenne wskazówki wykorzystają w swojej pracy, bo już niebawem mieszkańcy Bukowej będą mogli obejrzeć widowisko „Rezerwiści” na bukowskiej scenie w remizie OSP, na które z utęsknieniem czekamy.

Projekt „Senior jak Dąb”, realizowany przez Stowarzyszenie „Dąb” w Ciosmach, został współfinansowany ze środków otrzymanych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Osób Starszych na lata 2016-2020.

Teresa Kowal

Grill za remizą

Pomysł budowy grilla leśnego pojawił się w związku z tym, że do zagospodarowania pozostał jeszcze fragment działki obok placu za remizą. Przez wiele lat miejsce to „służyło” okolicznym mieszkańcom za dzikie wysypisko śmieci. Gdyby nie fundusz sołecki byłoby tak nadal.

Wykonaliśmy wiele pracy: ogrodziliśmy działkę, doprowadziliśmy wodę i prąd. Jeden ze strażaków przekazał nieodpłatnie drewniany budynek, który został zaadoptowany jako kuchnia. Wybudowaliśmy wiatę wraz z grillem, która może pomieścić kilkadziesiąt osób. Plac wokół budowli utwardzono i położono na nim kostkę brukową. Jest tutaj także miejsce na ognisko, z którego korzystają niejednokrotnie dzieci i młodzież z miejscowej szkoły. Cały obiekt jest monitorowany. Zostały wykonane stoły i ławy pod wiatę. W przyszłości zostanie wykonana jeszcze siłownia napowietrzna.

Do korzystania z całego kompleksu zapraszamy za-

równo mieszkańców Korytkowa Dużego jak również wszystkich, którzy chcieliby na łonie natury, w plenerze zorganizować imprezę, odpocząć i naładować baterie. Szczegółowych informacji udzieli Prezes OSP w Korytkowie Dużym druh Franciszek Socha (tel. 609 516 093) oraz Naczelnik OSP w Korytkowie Dużym druh Krzysztof Bednarz (tel. 888 520 052).

Jerzy Odrzywolski

Partyzancka Mapa Puszczy Solskiej

Ochotnicza Straż Pożarna w Brodziakach we współpracy z Grupą Rekonstrukcji Historycznej „Wir” z Biłgoraja realizuje projekt o nazwie: „Partyzancka Mapa Puszczy Solskiej”, którego celem jest opracowanie oraz wydrukowanie Partyzanckiej Mapy Puszczy Solskiej, na której będą zaznaczone miejsca związane z burzliwymi dziejami tego regionu podczas II wojny światowej, ze szczególnym naciskiem na dzieje partyzantów i lokalnej ludności.

Na mapie będą zaznaczone m.in. miejsca obozów partyzanckich, potyczek z Niemcami, grobów zbiorowych i bezimiennych mogił, miejsca z tragiczną przeszłością (spalone leśniczówki, miejsca kaźni).

Dzięki wydrukowanej mapie do powszechnej świadomości lokalnych mieszkańców dotrą informacje o miejscach związanych z historią II wojny światowej. Wiele z tych miejsc (obozy Wira, Woyny czy Groma) nie są upamiętnione w żaden sposób w miejscach, gdzie istniały. Projekt ma rozwijać wśród lokalnej społeczności świadomość narodową oraz zainteresować dzieci i młodzież historią lokalną Puszczy Solskiej i śródleśnych miejscowości.

W projekcie realizowanym przez OSP w Brodziakach we współpracy z GRH „WiR” przewidziano następujące działania:

- Działalność Grupy Badawczej: W ramach projektu powstanie grupa badawcza, złożona z chętnych osób (15-20 osób). Grupa będzie miała za zadanie zebrać materiały potrzebne do opracowania Partyzanckiej Mapy Puszczy Solskiej. Temu służyć mają badania terenowe po Puszczy Sol-

skiej (4 jednodniowe wyprawy). Podczas objazdów członkowie Grupy Badawczej razem z wolontariuszem, doskonale znającym okoliczne tereny i historię z nimi związaną (leśniczowie, pasjonaci historii itp.) zbiorą materiały (zdjęcia, krótkie filmiki) i zaznaczą badane miejsca na mapie. Z zebranych materiałów opracowana zostanie Partyzancka Mapa Puszczy Solskiej.

- Organizacja Rajdu Partyzanckiego - W Rajdzie wezmą udział dzieci i młodzież ze szkół z terenu Gmin: Biłgoraj, Terespol, Aleksandrów i Józefów. Uczestnicy Rajdu odwiedzą miejsca zaznaczone na mapie. Podczas Rajdu przewidziano wyżywienie, a także wspólne spotkanie przy ognisku przy leśniczówce w Brodziakach.

Projekt dofinansowano ze środków Programu „Działaj Lokalnie” IX Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Fundacji Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej.

Dominik Róg

„Bajkowy plac zabaw”

Stowarzyszenie Razem Łatwiej w Zakątku Ziemi Biłgorajskiej w Soli realizuje projekt pn. „Bajkowy Plac Zabaw”, którego celem jest stworzenie nowoczesnego placu zabaw dla dzieci i „minisiłowni” zewnętrznej dla starszej młodzieży i dorosłych. Plac zabaw będzie usytuowany za rzeką wśród zieleni, z dala od ruchliwej ulicy.

Prace przygotowawcze terenu pod budowę placu zmiernają ku końcowi – teren placu został ogrodzony metalowymi przesłami osadzonymi na cokółkach betonowych, wmontowano furtkę i bramę jak również zasiano trawę. Elementy minisiłowni zewnętrznej tj. wioślarsz, orbitek wolnostojący i twister + wahadło są już gotowe. Na początku października zostaną zamontowane sprzęty rekreacyjno-zabawowe dla dzieci. Różnorodność nowych i bezpiecznych urządzeń zabawowych i siłowych sprawi, że zarówno dzieci, jak dorośli będą mieli większą możliwość rozwoju ruchowe-

go, więcej sposobności do zabaw i integracji w środowisku lokalnym. Plac zabaw będzie miejscem, w którym będą organizowane cykliczne imprezy środowiskowe, będzie to swoiste centrum rozrywki dla dzieci, miejsce spotkań całych rodzin, w którym aktywnie będą spędzać wspólnie swój wolny czas. Plac zabaw połączony z „minisiłownią zewnętrzną” będzie dostępny bez ograniczeń dla wszystkich mieszkańców wsi Sól i Kolonii Sól. Na potrzeby Gminnej Biblioteki Publicznej w Biłgoraju z siedzibą w Soli został zakupiony „Wiejski Regał z Książkami”, przez co biblioteka włą-

czy swoje działania, organizując cykliczne spotkania z książką połączone z dobrą zabawą.

Fundusze na budowę „Bajkowego placu zabaw” pochodzą ze środków Programu „Działaj Lokalnie” IX Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz Gminy Miasta Biłgoraj, Gminy Biłgoraj realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Fundację Fundusz Lokalny Sołeckiego Gminy Biłgoraj. Uroczyste otwarcie placu zabaw odbędzie się 9 października 2016 r. o godz. 1430

Zofia Nizio

Baliśmy się każdego dnia

Rodzina Krystyny Grabias (ur. 1928 r.) złapana przez Niemców w lesie, szczęśliwie uniknęła piekła wywózki i obozów przesiedleńczych. Ze wspomnień pani Krystyny wyłania się obraz życia w podbiłgorajskiej wsi: pełen strachu, głodu i niepewności jutra. Z jej relacji dowiemy się także o niedoli Żydów transportowanych Drogą Śmierci, o losach partyzantów, a także o napadach złodziejek i bandziorów.

Trupy na bagnie

W niemiecką akcję wysiedleńczą w 1942 roku ludzie z Korczowa próbowali chować się w lesie. Każdy chciał mieć jakieś schronienie, więc kopali schrony na górkach w lesie w kierunku Smólska. Kto się dobrze ukrył, to przeżył i został. Niestety moim rodzicom i mi się nie udało.

W akcję uciekaliśmy w lasy „za Ładę”, w stronę Edwardowa. Ludzie byli zdezorientowani i przestraszeni. Był chaos. Ktoś uciekał bardziej zdecydowanie, więc inni myśleli, że on coś wie i szli za nim. W tych lasach skryliśmy się na Świdakowej Górze. Naprzeciw tej góry był tzw. Burzów Bród, pomiędzy Brodziakami a Korczowem.

Niemcy nas złapali i poprowadzili w kierunku Wymysłówki (Edwardowa). Szliśmy przez takie błota, że nigdy więcej nie chciałabym tam być. Po drodze mijaliśmy nieboszczyków na bagnach. Nam się wydawało, że oni po prostu wpadli w te moczary i nie mogą z nich wyjść. Ale przecież nie można było im pomagać, bo Niemcy nie pozwalali. Oni wyglądali, jakby po prostu sobie siedzieli, a tak naprawdę nie żyli. Niemcy zabili ich i tak po prostu zostawili... Minęliśmy trzy trupy. Jedną dziewczynę poznaliśmy po ubraniu i dlatego, że była odwrócona twarzą do nas. To była Jagusia Dziduchowa z Korczowa. Widziałam dwoje innych, ale nie rozpoznałam ich, bo byli odwrócony plecami. Później ludzie mówili, że tam zginął Piętał, Wolanin,

a także cała rodzina Myszaków, dziadek, dwoje rodziców i dwóch chłopaków. Oni wszyscy zginęli w lesie „za Ładą”.

Wtedy na Edwardów u nas mówiło się potocznie Wymysłówka. Jak byliśmy niedaleko, Niemcy krzykali: „Edwardów! Edwardów!”. Ja nie znałam tej nazwy i nie wiedziałam gdzie jesteśmy. A oni tak po prostu z map wyczytali. Jak doszliśmy do Edwardowa, to tam były dwie dziewczyny, Różia Ostrowska i Marysia Burzowa, które dawały nam jedzenie. Było nas tam 21 osób.

Z Edwardowa zabrali nas pod szkołę w Korczowie, gdzie był jakiś mały obóz przejściowy. Kiedy nas tam trzymali, to zauważył nas znajomy Paluch, którego syn żyje jeszcze w Biłgoraju. On był kierowcą u oficera niemieckiego. Podszedł do tego oficera i mówi mu, że dobrze by było tę rodzinę zwolnić, bo we wsi wybitych jest dużo psów i kotów, a ktoś je musi posprzątać. Niemiec posłuchał i nas zwolnił.

Strach i głód na co dzień

Wróciliśmy do domu. W chałupce okna powybijane i wapno zerwane. Ale to nic, przynajmniej byliśmy w domu. Pozabijaliśmy deskami okna i tak, z różnymi przygodami, przeżyliśmy całą wojnę.

Wojna to był strach i głód na co dzień. Kiedy rano były trzy kartofle do zjedzenia na cały dzień, to i tak było dużo. Byli i tacy chłopci, co mieli lepiej, ale ryzykowali za to własnym życiem. Jeden w stodole wybudował sobie dwie ściany, pomiędzy którymi chował zboże. Na szczęście nikt na niego nie doniósł i Niemcy się o tym nie dowiedzieli. Bo w przeciwnym razie czekała go kula w łeb.

Nie można było nawet ze swojego lasu przywieźć drzewa na opał. Czasem bywało, że mniej pilnowali i dało się zebrać trochę gałęzówki do palenia. Pilnował gajowy, swój chłop ze wsi, ale musiał się słuchać Niemców pod karą śmierci. On bardzo gnał ludzi z lasu. Na przednówku nie było co dać jeść krowie, więc chodziliśmy z sierpami do boru po zielony sitnik. I tego zabraniali, a nie mówiąc już o wypasaniu bydła na leśnych polanach. Tu, gdzie się ożeniłam, to z kilku morgów lasu Niemcy wycięli i wywieźli 130 sosen. To był majątek, zrobili czystkę we wszystkich działkach korczowskich.

Pan Dzido z Korczowa pojechał w nocy do swojego działku w lesie, ściął sosnę, przywiózł na podwórko i tam ją zakopał. Chciał pewnie później sobie odkopać ją na palenie. Przyszli do niego Niemcy i zaczęli kłuć w ziemię szpikulcami. I niestety znaleźli ten ukryty nabytek. Za karę tak go zbili, że niedługo później zmarł.

Pamiętam, że koło Kościoła w Puszczy Solskiej było pełno baraków niemieckiego wojska. Co jakiś czas młodzież z Korczowa przymusowo chodziła sprzątać te baraki. Jak się Niemcowi ta nasza robota nie podobała, to niejedynemu dostał za to w skórę, że źle robił.

Za Niemców było tak: jeśli w gospodarstwie była więcej niż 1 krowa, to pozostałe trzeba było oddać na tzw. kontyngent. Ledwo co starczało jedzenia dla rodziny, to jeszcze trzeba było część oddawać. Tej jednej krowy Niemcy nie zabierali, bo bez niej ludzie już by się całkiem wykończyli. Tą krowiną nawet się w polu obrabiało. Za bydło Niemcy nie płacili pieniędzmi, tylko wódką. Jak bandziory z okolicznych wsi się o tym dowiadawali, to przychodzili do tego chłopca wieczorem albo w nocy. Krzykali, niby to po rusku, dawaj wódkę! Jak chłop miał, to dał, a jak wcześniej sprzedał komuś, to wtedy kradli inne dobra z chałupy.

Przyszło któregoś dnia do nas dwóch wojskowych, którzy szukali sołtysa. Ojciec wskazał im, gdzie mieszka sołtys i poszedł z nimi. Mówili do niego choditka. Jak trafili do sołtysa to mówią mu, że oni są partyzanci ruskie i żeby dać im świnię. Ale kto za Niemców trzymał świnię? Nawet jeśli, to ukrytą w jakimś lochu tak dobrze, że nawet sąsiad o tym nie wiedział.

Świń nie dostali, więc chcieli kury. Jeden poszedł w jedną stronę wioski, a drugi w drugą. Ludzie im dawali po jednej czy po dwie kury, więc nabierali ich sporo. I nie trzeba im było noża ani siekiery. Brał łeb pomiędzy palce i urywał, a kura już nie żyła, a jeszcze biegała. Włożyli zdobycz w worek i poszli do lasu. Kto to był i skąd? Nie wiem. Oni mówili po rusku, ale czy to byli Rosjanie, czy może Polacy albo jeszcze ktoś inny?

Raz przyszli do nas w nocy i pukają we drzwi. Ojciec im otworzył, bo mówili że są partyzantami. Jak weszli do chałupy, to zaraz się wzięli do rabowania. Mieli broń, ale nie pamiętam, jak byli ubrani. W szufladzie była bransoletka, którą kiedyś Niemiec zostawił u nas na podwórku. Zabrali ją. Zaczęło się rozwidniać. Jeden z nich złapał chustę mojej mamy. Mama mówi mu, żeby ją zostawił, bo ma małe dziecko. Posłuchał i oddał. Kiedy rabował, to położył sobie w szufladzie pistolet i zapomniał o nim. W końcu zaczęli coś niby po rusku gaworzyć między sobą, że muszą już iść bo świta. Poszli. Ojciec zobaczył, że pistolet został w szufladzie, pobiegł za nimi na podwórko i powiedział im, że zostawili broń. Jeden wrócił, wziął pistolet i powiedział dziękuję, ale już po polsku. Widocznie był Polak, ale złodziej.

We wsi był taki młody chłopak, który zrobił ukradkiem przed ojcami i braćmi zebranie z młodzieżą. Sześciu chłopaków z Korczowa i dwóch z Okrągłego postanowiło iść pod Osuchy. Zaprowadził ich na Korytków Mały, gdzie był Piotr Chodara, który wskazał im drogę dalej. Na szczęście jak szli w lasy, to dopadł ich jakiś człowiek na koniu. On im powiedział, że partyzantka już odeszła w stronę Osuch i nie ma po co tam iść. No i dobrze, że się spóźnili, bo czy by wrócili. Wśród nich był też mój przyszły mąż.

ciąg dalszy wspomnień w kolejnym numerze.

Dominik Róg

Wspomnienie o Wojciechu Malcu

W sobotnie popołudnie 24 września 2016 r. odszedł do wieczności Wojciech Malec z Bukowej. 26 września, rodzina, przyjaciele, sąsiedzi, mieszkańcy Bukowej, gminne jednostki OSP i władze samorządowe towarzyszyli mu w ostatniej ziemskiej drodze podczas mszy świętej w kościele p.w. Św. Andrzeja Boboli i pożegnali go na cmentarzu parafialnym w Bukowej. Słowa pożegnania wygłosili Wiesław Różyński Wójt Gminy Biłgoraj, Genowefa Tokarska Poseł na Sejm RP i Tadeusz Tutka Prezes OSP w Bukowej.

Wójt Różyński wspomnienie o ś.p. Wojciechu rozpoczął od krótkiej historii z ich wieloletniej znajomości - *Kiedy zostałem Wójtem, spotkałem Wojciecha, który czekał na przejeździe dla pieszych. Poprosił mnie, żebym go przeprowadził na drugą stronę. Powiedziałem, że zaraz mu pomogę, tylko musimy poczekać aż zapali się zielone światło. Odpowiedział mi wtedy - „na zielonym to sam sobie przejdę”.* Ta krótka anegdota najlepiej poświadczy o tym jakim pozytywnym człowiekiem był ś.p. Wojciech Malec.

Wojciech Malec miał 94 lat. Odszedł od nas wielki społecznik, zasłużony strażak, kombatanant, ale przede wszystkim ukochany mąż, ojciec, dziadek, pradziadek i prapradziadek. Dobry człowiek, zawsze uśmiechnięty, pogodny, pełen poczucia humoru i życzliwości. Bijące źródło energii, promieniujące radością życia i pogodą ducha. Człowiek niezwykle oddany innym ludziom i zaangażowany w życie społeczne i kulturalne swojej miejscowości. Jego nieoceniony wkład w rozwój i promocję Bukowej widać poprzez powstałe inwestycje, jakimi były m.in. budowa remizy, szkoły i kościoła w Bukowej. Promował wieś poprzez działalność społeczno - kulturalną OSP Bukowa oraz zespołu śpiewaczo - obrzędowego „Jarzębina” kultywującego tradycje wsi Bukowa.

Wojciech Malec urodził się 16 kwietnia 1922 roku w Bukowej. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej pomagał rodzicom w gospodarstwie rolnym. W 1938 roku pracował przy regulacji rzeki Bukowa, pomagając przy niwelacji rzeki i nadzorując wykopy, poprzez wytyczanie trasy zgodnie z planami szerokości i głębokości rzeki. W 1942 roku w czasie okupacji niemieckiej wstąpił do armii podziemnej, do Batalionów Chłopskich, w których działał do 1944 roku. Od 1946 roku pracował w Nadleśnictwie Kocudza, początkowo jako pomoc w pracach biurowych, następnie jako sekretarz, a później jako główny księgowy. W 1972 roku, w związku z likwidacją Nadleśnictwa Kocudza, został przeniesiony na stanowisko sekretarza do Nadleśnictwa Biłgoraj. Na rentę przeszedł w 1972 roku. Od 1950 roku był aktywnym strażakiem ochotnikiem, a od 1955 roku pełnił funkcję Prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Bukowej. Był wzorem do naśladowania i wychowawcą kilku pokoleń strażaków. Wielokrotnie nagradzany najwyższymi odznaczeniami za Zasługi dla Pożarnictwa w tym Złotym Znakiem Związku. Od 1974 do 2015 roku do ubiegłego roku pełnił funkcję Prezesa Związku Kombatanatów RP i Byłych Więźniów Politycznych

Koła Gminnego w Biłgoraju.

Zawsze żywo interesował się kulturą ludową i tradycjami swojej wsi. Wiedział, że jest ona niepowtarzalna, wartościowa i wyjątkowa. Próbował ocalić od zapomnienia zwyczaje wsi, które powoli zaczynały zanikać. Przez lata systematycznie spisywał zapamiętane zwyczaje i obrzędy, ciężkie czasy II wojny światowej, życie mieszkańców wsi po wyzwoleniu oraz inwestycje, które z jego aktywnym udziałem powstawały w Bukowej. Zapiski te zostały wydane w ubiegłym roku w formie bogatej w treści publikacji o charakterze regionalnym p.t. „Wspomnienia Wojciecha Malca”.

Był również doskonałym aktorem amatorem. Na równi z zawodowymi aktorami i z ogromnym sukcesem zagrał Borynę w „Chłopach” Reymonta a wraz z zespołem „Jarzębina” współtworzył widowiska obrzędowe, oparte na obrzędach, zwyczajach i tradycjach wsi Bukowa.

Pamięć o Wojciechu Malcu, pozostanie żywa i niech na zawsze zostanie w naszych sercach i modlitwie. Będzie nam go brakowało.

Celina Skromak

Wydarzenia

Jarzębina wyróżniona na konkursie Piosenki Partyzanckiej - Aleksandrów 2016

3 lipca w Amfiteatrze Dąbrowa podczas Konkursu Piosenki Partyzanckiej - Aleksandrów 2016 zaprezentowało się 19 zespołów, w tym 1 kapela, 2 chóry i 16 zespołów śpiewaczych. Wśród wykonawców wystąpił zespół śpiewaczo - obrzędowy „Jarzębina” z Bukowej i Kapela Podwórkowa „Wygibusy” z Biłgoraja. Zespoły wykonywały po dwa utwory, jedną piosenkę partyzancką i drugą żołnierską lub patriotyczną. Pierwszą i drugą nagrodę wyśpiewały chóry: „Sitanianie” z Sitańca i „Konsonans” z Łabuń, trzecią nagrodę zdobyli „Wójtowanie” z Krasnobrodu a nasz zespół „Jarzębina” z Bukowej i zespół „Parzanki” z Paary zdobyły wyróżnienia.

Wyróżnienie dla Kapeli Ludowej Krężałka

W drugiej edycji Roztoczańskiego Festiwalu Kapel Ludowych w Zwierzyńcu, która odbyła się na terenie miejscowego browaru w sobotę 23 lipca, wzięły udział nie tylko zespoły z Lubelszczyzny, ale również z Podkarpacia. W Zwierzyńcu wystąpiło 8 kapel: Kapela Trzcinicoki” z Trzcinicy, „Cukrowniaczy” z Siennicy Nadolnej, „Łopieńczy” z Łopiennika Górnego, Kapela Stacha z Dzwoli, „Krażałka” z Biłgoraja, „Grodziszczoki” z Grodziska Dolnego, Kapela Milejowska z Milejowa i „Uroczyisko” z Krasnegostawu. Tegoroczny festiwal przyniósł naszej „Krażałce” wyróżnienie.

Biłgorajskie zespoły koncertowały w Cieszanowie

W niedzielę 31 lipca na zaproszenie Centrum Kultury i Sportu w Cieszanowie nasze zespoły miały przyjemność koncertować dla podkarpackiej publiczności. Zespół Folkowy „Podkowa”, Kapela Ludowa „Krażałka” i Biłgorajska Kapela Podwórkowa „Wygibusy” wystąpiły w Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych w Cieszanowie.

Dożynki Powiatowe w Biłgoraju

W niedzielę 21 sierpnia na stadionie OSiR w Biłgoraju odbyły się Dożynki Powiatowe. Wzięło w nich udział 14 delegacji wieńcowych ze wszystkich gmin powiatu biłgorajskiego. Korowód dożynkowy wyruszył z Placu Wolności przed Urzędem Miasta w Biłgoraju i przemaszerował na stadion OSiR. Korowód poprowadziła Orkiestra Dęta im. Cz. Nizio z Biłgorajskiego Centrum Kultury. Na stadionie została odprawiona msza św. dziękczynna za zebrane plony, a w części artystycznej zaprezentowały się zespoły z gmin powiatu biłgorajskiego. Gminę Biłgoraj w delegacji wieńcowej i na scenie reprezentował zespół „Zorza” z Dereźni.

Celina Skromak

Nadchodzące wydarzenia (październik – listopad – grudzień 2016)

- 2 października 2016 r. – **Spotkanie z Historią w Brodziakach**
Organizatorzy: *OSP Brodziaki, Wójt Gminy Bilgoraj,
Gminny Ośrodek Kultury w Bilgoraju*
- 9 października 2016 r. – **Dzień Seniora w Hedwiżynie**
Organizatorzy: *Zespół śpiewaczy „Stok” z Hedwiżyna,
Gminny Ośrodek Kultury w Bilgoraju*
- 9 października 2016 r. – **Uroczyste otwarcie „Bajkowego placu zabaw” w Soli**
Organizatorzy: *Stowarzyszenie Razem Łatwiej w Zakątku Ziemi Bilgorajskiej w Soli*
- 19 października 2016 r. – **100- lecie Szkoły Podstawowej w Bukowej
połączone z nadaniem imienia ks. Jerzego Popiełuszki**
Organizatorzy: *Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Bukowej, Wójt Gminy Bilgoraj*
- 22 października 2016 r. – **Warsztaty kulinarne w Ciosmach**
Organizatorzy: *Stowarzyszenie „Dąb” w Ciosmach*
- 4 listopada 2016 r. – **Jesienny Konkurs Recytatorski**
Organizator: *Gminny Ośrodek Kultury w Bilgoraju*
- 11 listopada 2016 r. – **Jesienna Biesiada Kulturalna w Smółsku**
Organizatorzy: *Wójt Gminy Bilgoraj, Gminny Ośrodek Kultury w Bilgoraju,
OSP w Smółsku, Szkoła Podstawowa w Smółsku, Mieszkańcy Smółska*
- Grudzień 2016 – **Konkurs Bożonarodzeniowy na tradycyjne ozdoby świąteczne**
Organizator: *Gminny Ośrodek Kultury w Bilgoraju*

